

Zleceniodawca:
BURMISTRZ KORFANTOWA

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Korfantów
dla obszaru ograniczonego od zachodu rzeką Ścinawą Niemodlińską,
od wschodu ul. Opolską, Powstańców Śląskich, 3-Maja i Kościuszki
oraz od północy i południa drogami rolnymi**

Autor:
dr Krzysztof Badora

Współpraca
mgr inż. arch. Maria OLESZCZUK
uprawniona do projektowania
w planowaniu przestrzennym -
Nr ewid. 1107/90

ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA

I. SPIS TREŚCI

1. Przedmiot i podstawa prawna opracowania
2. Zakres opracowania
3. Zawartość i główne cechy projektowanego planu oraz powiązania z innymi dokumentami
4. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy
5. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania
6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko
7. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska
 - 7.1. Zasoby i walory środowiska
 - 7.1.1. Położenie geograficzne i warunki abiotyczne
 - 7.1.2. Walory przyrodnicze przyrody ożywionej
 - A) Flora i szata roślinna
 - B) Fauna
 - 7.2. Odporność na degradację i zdolność do regeneracji
 - 7.3. Obszary ograniczonego użytkowania
 - 7.4. Zanieczyszczenie atmosfery
 - 7.5. Gospodarka wodna i ściekowa
 - 7.6. Gospodarka odpadami
 - 7.7. Hałas
 - 7.8. Promieniowanie niejonizujące
 - 7.9. Tendencja do zmian przy braku realizacji ustaleń planu
 - 7.10. Wykaz gatunków roślin, grzybów i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych i typów krajobrazu naturalnego oraz form przyrody nieożywionej
 - 7.11. Wykaz form ochrony przyrody
 - 7.12. Istniejący sposób zagospodarowania oraz jego skutki dla środowiska
 - 7.13. Stan środowiska na obszarach objętych znaczącym oddziaływaniem
8. Prognozowany sposób zagospodarowania i jego wpływ na środowisko przyrodnicze
 - 8.1. Zgodność projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenu z uwarunkowaniami z opracowania ekofizjograficznego
 - 8.2. Skuteczność ochrony różnorodności biologicznej
 - 8.3. Ocena właściwych proporcji między terenami o różnych formach użytkowania terenów
 - 8.4. Skutki prognozowanego sposobu zagospodarowania na środowisko przyrodnicze. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko
9. Ocena określonych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego warunków zagospodarowania terenu wynikających z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody – rozwiązania eliminujące lub ograniczające znaczące oddziaływanie
 - 9.1. Zasady ochrony ...środowiska dla całego obszaru planu
 - 9.2. Zasady ochrony przyrody, w tym terenów i obiektów podlegających ochronie
 - 9.3. Zasady ochrony i kształtowania krajobrazu
 - 9.4. Zasady ochrony krajobrazu kulturowego oraz zabytków
 - 9.5. Zasady ochrony obszarów podlegających ochronie w zakresie przepisów związanych z ochroną środowiska
10. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

- 10.1. Problemy ochrony środowiska na obszarze planu
- 10.2. Ocena stopnia zgodności ustaleń planu z zapisami ustawy o ochronie przyrody w części dotyczącej zasad gospodarowania zasobami przyrody
- 10.3. Ocena stopnia zgodności ustaleń planu z aktami prawnymi dotyczącymi form ochrony przyrody
11. Cele ochrony środowiska
12. Stwierdzenie znaczących negatywnych oddziaływań i potrzeb ich zapobiegania
13. Ocena zagrożeń dla środowiska, w tym dla zdrowia ludzi
14. Ocena zmian w krajobrazie
15. Ocena skutków dla środowiska, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu
 - 15.1. Wprowadzenie gazów lub pyłów do atmosfery
 - 15.2. Wytwarzanie odpadów
 - 15.3. Wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi
 - 15.4. Wykorzystywanie zasobów środowiska
 - 15.5. Zanieczyszczenie gleb lub ziemi
 - 15.6. Niekorzystne przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu
 - 15.7. Emisja hałasu
 - 15.8. Emitowanie pól elektromagnetycznych
 - 15.9. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii
16. Ocena możliwości rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko

Materiały źródłowe

Streszczenie w języku niespecjalistycznym

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE

ZAŁ. Nr 1 - Mapa istniejącego stanu i sposobu zagospodarowania

ZAŁ. NR 2 - Mapa docelowego stanu i sposobu zagospodarowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko do planu miejscowego oraz jego zmiany wynika z:

- art. 51, w związku z art. 46 i art. 50, ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j.Dz.U.2021.247);
- art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j.Dz.U.2021.741);
- uzgodnienia zakresu prognozy z RDOŚ Opole (pismo nr WOOŚ-411.111.2014.ER z dnia 02.12.2014 r.), Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Nysie (pismo nr NZ/4311.40.2014.HW z dnia 03.12.2014 r.), RZGW Wrocław (pismo nr ZP/U/7121/1581/14 z dnia 15.12.2014 r.), z których wynika konieczność sporządzenia prognozy w zakresie pełnym, określonym w art. 51 ust. 2. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j.Dz.U.2021.247), wraz z uwzględnieniem wymogów szczególnych związanych z uwarunkowaniami występującymi na obszarze objętym planem.

2. ZAKRES OPRACOWANIA

Zakres opracowanej prognozy oddziaływania na środowisko wypełnia ustalenia art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U.2021.247). Prognozę wykonywano równoległe do sporządzania projektu planu.

Zakres przestrzenny prognozy obejmuje tereny położone w granicach obszaru objętego planem oraz obszary przyległe w strefie potencjalnych oddziaływań ustaleń planu. Ze względu na charakter planowanych funkcji oraz ich intensywność, zasięg przestrzenny oddziaływania ustaleń planu pokrywa się z zasięgiem przestrzennym obszaru planu.

W prognozie wykorzystano informacje zawarte w:

- Studium historyczno-konserwatorskie miasta Korfantów (woj. opolskie), autor: Bogna Oszczanowska, Maria Czyszczon, Donata Trenkler, październik 2014 r.
- aktualnym opracowaniu ekofizjograficznym gminy Korfantów,
- opracowaniu ekofizjograficznym problemowym sporządzonym na potrzeby projektu planu w 2016 r., obejmującym problemy przyrodniczo-krajobrazowe,
- uchwalonym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Korfantów,
- prognozach oddziaływań na środowisko ustaleń sporządzanych przez Gminę miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz opracowań ekofizjograficznych do tych planów,
- mocno zdezaktualizowanej inwentaryzacji przyrodniczej gminy Korfantów,
- dokumentacji istniejących i projektowanych ostoji Natura 2000 województwa opolskiego zamieszczonych na stronach internetowych GDOŚ, włącznie z planami ochrony, a także wynikach prac WZS Opole,
- opracowaniu wyznaczającym zasięgi zagrożenia powodziowego w dolinie Ścinawy Niemodlińskiej na wysokości Korfantowa,
- programie ochrony środowiska gminy, powiatu i województwa opolskiego, planie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego,
- strategicznych opracowaniach ochrony georóżnorodności i różnorodności krajobrazowej województwa opolskiego, dokumentacji docelowego systemu obszarowej ochrony przyrody na terenie województwa opolskiego,
- materiałach zebranych do sporządzenia zmiany planu zagospodarowania przestrzennego województwa, w tym szczególnie zawartymi w raporcie o stanie zagospodarowania

przestrzennego województwa opolskiego, strategii rozwoju województwa opolskiego oraz regionalnym programie operacyjnym województwa opolskiego.

Obszar objęty projektem planu nie jest powiązany z dokumentami planistycznymi o zasięgu wspólnotowym i międzynarodowym, a także krajowym. Nie zostały one zatem przedstawione w części kartograficznej. Jedyne ważniejsze powiązanie regionalne o charakterze przyrodniczym obejmuje korytarz ekologiczny Ścinawy Niemodlińskiej, który w granicach projektowanego OChK Dolina Ścinawy Niemodlińskiej został przedstawiony na rysunku istniejącego stanu zagospodarowania oraz prognozowanego stanu.

3. ZAWARTOŚĆ I GŁÓWNE CECHY PROJEKTU PLANU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Prognoza sporządzana jest dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dużego fragmentu miasta Korfantów, zlokalizowanego na prawym brzegu rzeki Ścinawy Niemodlińskiej i obejmującego znaczną część prawobrzeżnej jej doliny, a także tereny zabudowane i planowane do zabudowy położone na wysoczyźnie przyległej do doliny. Ustalenia planu nawiązują do struktury funkcjonalno-przestrzennej terenów sąsiednich, co daje odpowiednie powiązanie przestrzenne i funkcjonalne, w tym o charakterze przyrodniczym wzdłuż korytarza ekologicznego doliny.

Generalna ocena obecnej struktury środowiska przyrodniczego na obszarze objętym planem pozwala na wyznaczenie dwóch stref:

- 1) dolinnej – z miejscami dobrze zachowaną (jak na warunki miejskie) strukturą ekosystemów i ich funkcji, w tym ecosystem services powiązanych z zachowaniem walorów przyrodniczych,
- 2) poza dolinną – zabudowaną, o zniszczonej strukturze biocenotycznej, a także znacznym przekształceniem warunków abiotycznych i dominacją funkcji produktowych ecosystem services.

Analizowany w prognozie dokument jest projektem uchwały Rady Miasta i Gminy w Korfantowie i składa się z:

- tekstu miejscowego planu stanowiącego treść uchwały,
- rysunku miejscowego planu w skali 1:1000, stanowiącego załącznik nr 1 do uchwały,
- rozstrzygnięcia o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu planu stanowi załącznik nr 2 do uchwały,
- rozstrzygnięcia o sposobie realizacji, zapisanych w planie, inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy, oraz o zasadach ich finansowania zgodnie z przepisami o finansach publicznych, stanowi załącznik nr 3 do uchwały.

Plan miejscowy powiązany jest w szczególności z:

- uchwałą Rady Miasta i Gminy Korfantów w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Korfantów,
- opracowaniami ekofizjograficznymi ww. terenów sporządzonymi na etapie poprzedzającym sporządzenie projektu planu,
- obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Korfantów, uchwalonym uchwałą nr LIII/307/2010 Rady Miejskiej w Korfantowie z dnia 30 czerwca 2010 r.;
- obowiązującym miejscowym planem ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Korfantów, uchwalonym uchwałą nr XVI/123/04 Rady Miejskiej w Korfantowie z dnia 28 stycznia 2004 r.;
- programami ochrony środowiska i gospodarki odpadami dla miasta i gminy Korfantów, lokalnymi dokumentami strategicznymi,
- przepisami szczególnymi z zakresu ochrony środowiska, planowania przestrzennego, ochrony gruntów rolnych i leśnych, ochrony dóbr kultury i zabytków, ochrony przyrody i innymi właściwymi w zakresie ustaleń planu przepisami szczególnymi.

W części opisowej planu przyjmuje się szczegółowe ustalenia i regulacje przestrzenne dla następujących typów stref funkcjonalno-przestrzennych:

- MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej ;
- MN(U) – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług;
- MM(U) - tereny zabudowy mieszkaniowej mieszanej z dopuszczeniem usług;
- MU – tereny zabudowy mieszkaniowej i usług ;
- U(M) – tereny usług z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej;
- U – tereny usług;
- UZ – tereny usług zdrowia;
- UKr – tereny usług kultu religijnego;
- UIT – tereny usług i infrastruktury technicznej;
- R - tereny rolnicze;
- RP - tereny obiektów produkcji w gospodarstwach rolnych rybackich;
- PU – tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług;
- ZL – tereny lasów;
- ZS – tereny zieleni nieurządzonej;
- ZP – tereny zieleni parkowej;
- Z – tereny zieleni;
- WS - tereny wód powierzchniowych;
- KP – teren placów;
- KDG – tereny dróg głównych;
- KDZ – tereny dróg zbiorczych;
- KDL – tereny dróg lokalnych;
- KDD – tereny dróg dojazdowych;
- KDS – tereny ulic;
- KDP – tereny dróg pieszych;
- KDPR – tereny dróg pieszo-rowerowych;
- KDW – tereny dróg wewnętrznych;
- KS – tereny obiektów komunikacji;
- KS(W) - tereny obiektów komunikacji z dopuszczeniem obiektów infrastruktury wodociągowej;
- E – tereny obiektów elektroenergetycznych;
- W – tereny obiektów wodociągowych;
- K – tereny obiektów kanalizacyjnych.

Dla wszystkich wyszczególnionych terenów ustalono szczegółowo przeznaczenie oraz warunki zabudowy i zagospodarowania, które w dalszej części prognozy podlegają analizie. Po uwadze RDOŚ Opole z dnia 08.09.2020 r. na terenach R2, R3, R4 i R5 usunięto jako dopuszczalne przeznaczenie w postaci gospodarstw rybackich. Po uzgodnieniu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie – Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z dnia 12 listopada 2021 zweryfikowano zasięg obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

W projekcie planu zdefiniowano 22 pojęcia i 55 rodzajów przeznaczenia terenu, pozwalających na precyzyjną realizację ustaleń planu z punktu widzenia ochrony środowiska. Obok ustaleń szczegółowych przyjęto ogólne zasady ochrony środowiska dla całego obszaru objętego planem, które również w dalszej części będą analizowane, a także zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej dotyczące objęcia lub wyposażenia infrastrukturalnego obszaru objętego planem.

Analiza istniejącej i docelowej struktury funkcjonalno-przestrzennej obszaru planu wskazuje, że w większości tego obszaru usankcjonowano istniejące formy zabudowy i zagospodarowania terenów. Nowe tereny zabudowy obejmują głównie luki w istniejącej zabudowie o charakterze przedmieść. Jedynie na terenie MN6 występuje większa strefa nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, planowanej na obecnie dominujących gruntach ornych o niskich walbrach przyrodniczych. Teren ten jednak przeznaczony jest pod

zabudowę w obowiązującym miejscowym planie ogólnym gminy Korfantów. W analizowanym projekcie planu zachowuje się jako nie zabudowana dolinę Ścinawy Niemodlińskiej, w strefach, gdzie w opracowaniu ekofizjograficznym problemowym stwierdzono podwyższone walory przyrodnicze.

RYS. 3 – UKŁAD URBANISTYCZNY MIASTA KORFANTÓW – STAN 1941 ROK

4. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W związku z charakterem projektowanych w analizowanym planie zmian przestrzennych i funkcjonalnych, w szczególności ich niskim potencjalnie poziomem zagrożenia dla środowiska przyrodniczego i krajobrazu wizualnego (głównie sankcjonowana i występująca już obecnie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, mieszkaniowa z usługami, zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i zabudowa usługowa), a także lokalizacją na terenach o jednolitym charakterze obecnego zagospodarowania (tereny już zabudowane i grunty orne, przeznaczone w obowiązującym planie ogólnym gminy Korfantów pod zabudowę), zastosowano metody porównawcze, obejmujące porównanie z istniejącymi podobnymi terenami miejskimi, podobnych do Korfantowa małych miast, z obszaru województwa opolskiego. Ocenę wpływu ustaleń planu oparto o stan wiedzy na temat wpływu zabudowy miejskiej mieszkaniowej i usługowej, a także terenów zieleni na środowisko przyrodnicze. W planie nie projektuje się nowych terenów produkcyjnych, składowych i magazynowych, a istniejące w znacznym stopniu przeznacza się na funkcje mieszkaniowe. Zachowane dwie strefy funkcjonalno-przestrzenne (PU1 i PU2) obejmują tereny już istniejących funkcji o tym charakterze. Dla strefy terenów zalewowych, otwartych, łąkowych i łęgowych w dolinie Ścinawy Niemodlińskiej,

które pozostawia się w stanie niezabudowanym zastosowano porównanie z innymi terenami otwartymi w dolinie Ścinawy Niemodlińskiej i podobnych średnich dolin regionalnych. Planowane ustalenia dotyczące infrastruktury technicznej i dróg zestawiono z podobnymi inwestycjami zrealizowanymi na obszarze miast Opolszczyzny.

Na podstawie oceny stanu zagrożenia środowiska przyrodniczego obszaru objętego planem i gminy uznano, że zasięg przestrzenny obszaru planu pokrywa się z zasięgiem przestrzennym negatywnego oddziaływania ustaleń planu na środowisko przyrodnicze. Oddziaływania te mają charakter lokalny i mało intensywny, stąd ich zasięg przestrzenny jest lokalny. Ma to związek z kartograficzną i opisową częścią opracowania (w nawiązaniu do zakresu uzgodnienia prognozy z pismem RDOS), bazującą w części na rysunku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w której zasięg oddziaływania ustaleń planu pokrywa się z zasięgiem obszaru objętego planem.

Określenie, analiza i ocena istniejącego oraz projektowanego sposobu zagospodarowania przedstawiona została na rysunkach prognozy, a także w części opisowej. Na rysunkach osobno przedstawiono stan istniejący i docelowy, zgodny z planem. Dla każdego typu oznaczenia strefy funkcjonalno-przestrzennej w stanie docelowym przyporządkowano oznaczenia terenu istniejącego i projektowanego zagospodarowania, co pozwala na zaprezentowanie graficzne stanu obecnego i przyszłego, będącego wynikiem realizacji ustaleń planu. Ponadto na rysunku istniejącego zagospodarowania zawarto wszystkie niezbędne oznaczenia strefowe pokazujące przestrzenne rozmieszczenie zasobów przyrodniczych. Opis ich stanu odnosi się więc do konkretnych stref przestrzennych. W tekście prognozy przedstawiono wpływ istniejącego sposobu zagospodarowania na stan środowiska, a także opis przewidywanych oddziaływań w zakresie zagrożeń przedstawionych w pismach organów uzgadniających zakres prognozy.

W związku z tym, że na obszarze objętym planem miejscowym oraz w zasięgu jego oddziaływań nie stwierdzono występowania form ochrony przyrody (poza stanowiskami chronionych gatunków zwierząt), nie zostały one zaznaczone w kartograficznej części opracowania. Zaznaczono natomiast granice regionalnego korytarza ekologicznego Doliny Ścinawy Niemodlińskiej obejmujące obszar projektowanego Obszaru Chronionego Krajobrazu (OChK) Doliny Ścinawy Niemodlińskiej.

Badania terenowe na obszarze planu przeprowadzono w sezonie wegetacyjnym 2016 podczas sporządzania opracowania ekofizjograficznego ww. obszaru. Kwerendę terenową powtórzono w kwietniu 2020 r. celem zaobserwowania ewentualnych zmian w zakresie zagospodarowania obszaru i jego walorów przyrodniczych. We wrześniu 2020 r. ponowiono analizę na terenach R2, R3, R4 i R5 pod kątem siedliska 6510 oraz modraszków telejus i nausitous.

Wykaz literatury przedmiotu wykorzystanej przy sporządzeniu prognozy przedstawiono na końcu opracowania.

5. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Dla oceny skutków realizacji planu miejscowego proponuje się dokonanie oceny porealizacyjnej zgodności nowych form zagospodarowania z ustaleniami tego planu (każdorazowo po zrealizowaniu przedsięwzięcia). Bieżąco należy również monitorować stan środowiska w zakresie:

- stanu fizykochemicznego wód Ścinawy Niemodlińskiej – monitoring w ramach badań WIOŚ Opole, z częstotliwością określoną w stosowanych metodykach,
- zagrożeń powodziowych w dolinie Ścinawy Niemodlińskiej – w ramach monitoringu IMiGW, zgodnie z określoną metodyką tych badań i częstotliwością określoną w tej metodyce.

Zakres monitoringu dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w przypadku ich realizacji, powinien być określony w procedurach OOS, w tym w postępowaniu OOS.

Na terenach otwartych, gdzie obecnie nie ma przejawów dewastacji, po zrealizowaniu ustaleń planu zaleca się dokonanie oceny strat przyrodniczych. Tam gdzie nastąpi przekształcenie istotnych walorów przyrodniczych przewiduje się konieczność wykonania kompensacji przyrodniczej tych strat. W szczególności dotyczy to nasadzeń roślinnością wysoką i niską tam, gdzie zajdzie potrzeba usunięcia zadrzewień i zakrzewień. W przypadku wykonania nasadzeń na różnych terenach wyznaczonych planem, przewidujących takie nasadzenia, postuluje się wykonanie w trzech latach oceny udatności wykonanych nasadzeń i ich uzupełnienie. W przypadku zidentyfikowania siedlisk przyrodniczych chronionych i w przypadku ich przekształcania należy prowadzić kompensację przyrodniczą, a następnie monitorować w okresie 5 lat skuteczność kompensacji przyjętymi metodami botanicznymi.

W przypadku realizowania rozwoju zagospodarowania przekształcającego pokrywę glebową należy na bieżąco monitorować sposób zagospodarowania pozyskanych gleb.

6. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Charakter i zakres wprowadzanych ustaleń planu miejscowego oraz lokalizacja terenów, które podlegają tym ustaleniom, nie wskazuje na wystąpienie możliwości transgranicznego oddziaływania projektu planu na środowisko. Obszar planu zlokalizowany jest w odległości ok. 25 km od granicy Państwa z Republiką Czeską. Żadna z planowanych funkcji nie ma takiego zasięgu oddziaływania zarówno bezpośredniego jak i pośredniego.

7. OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

7.1. ZASOBY I WALORY ŚRODOWISKA

Najważniejszymi zewnętrznymi uwarunkowaniami przyrodniczo-rozwojowymi obszaru objętego planem są:

- **zbiornik wód podziemnych GZWP 338 Subzbiornik Paczków – Niemodlin** – obszar planu w całości położony jest na zbiorniku,
- **dolina Ścinawy Niemodlińskiej** – regionalny korytarz ekologiczny, projektowany do ochrony jako regionalny korytarz ekologiczny oraz obszar szczególnego zagrożenia powodzią.

7.1.1. Położenie geograficzne i warunki abiotyczne

Obszar planu zlokalizowany jest w mezoregionie Równina Niemodlińska. Obejmuje tereny położone wzdłuż doliny Ścinawy Niemodlińskiej na wysokości miasta Korfantów. Ze względu na warunki fizjograficzne, rzutuujące na walory przyrodnicze i możliwości zagospodarowania, można go podzielić na:

- **strefę dna doliny Ścinawy Niemodlińskiej z madami** – jest to płaskie obniżenie w granicach zalewów powodziowych, o wyraźnie zarysowanych granicach w postaci zboczy. W większości jest to teren niezabudowany ze znacznym udziałem cennych ekosystemów wodnych, szuwarowych, łąkowych i zadrzewień. W strefie dominują zbiorowiska roślinności naturalnej i seminaturalnej o dosyć wysokich walorach florystycznych. Wody gruntowe w aluwiach występują od 0,5 do 2 m ppt. Dominujące gleby to mady.
- **strefę zboczy doliny oraz przyległej od wschodu wysoczyzny polodowcowej** – w większości jest to teren zabudowany, z niewielkim udziałem gruntów orných. W strefie dominują zbiorowiska roślinności synantropijnej, ze szczególnym występowaniem zbiorowisk ruderalnych oraz zbiorowisk chwastów segetalnych o znikomych walorach

przyrodniczych. Dominują grunty nasypowe i gleby antropogeniczne. Poziom wód gruntowych na większości obszaru wysoczyzny > 2 m ppt.

Na obszarze planu występuje strefa ochronna ujęcia wód. W strefie ochronnej dla studni nr 2 ujęcia wody OCR-Korfantów obejmującej teren ochrony bezpośredniej, wyznaczony liniami rozgraniczającymi terenu oznaczonego symbolem W1, obowiązują wymogi decyzji nr ROŚ.V.EM.6223-18/10 Starosty Nyskiego z dnia 20 grudnia 2010 r.

Na obszarze planu nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią został w planie uwzględniony.

7.1.2. Walory przyrodnicze przyrody ożywionej

A) FLORA I SZATA ROŚLINNA

Wykaz stwierdzonych na obszarze planu zbiorowisk roślinnych przedstawia się następująco:

- **Zbiorowiska leśne i zaroślowe**
Klasa: *Alnetea glutinosae* Br.-Bl. et R. Tx. 1943
Rząd: *Alnetalia glutinosae* R. Tx. 1937
Związek: *Alnion glutinosae* (Maić. 1929) Meijer Drees 1936
- *Carci elongatae-Alnetum* (Koch 1926) R. Tx. et Bodeaux 1955 (V)
- **Zbiorowiska wodne**
Klasa: *Lemnetea* R. Tx. 1955
Rząd: *Lemnetalia* R. Tx. 1955
Związek: *Lemnion minoris* R. Tx. 1955
 - *Riccietum fluitantis* Slavnić 1956 (E)
 - *Lemno-Spirodeletum polyrrhizae* Koch 1954 em. Muller et Gors 1960
 - *Lemno-Utricularietum uulgaris* Soó (1928) 1938Klasa: *Potamogetonetea* R. Tx. et Prsg. 1924
Rząd: *Potamogetonetalia* Koch 1926
Związek: *Potamogetonion* Koch 1926 em. Oberd. 1957
 - *Potamogetonetum lucentis* Hueck 1931 (I)
 - *Elodeetum canadensis* (Pign. 1953) Pass. 1964Związek: *Glycerio-Spargamon emersi* Br.-Bl. et Siss. 1942
 - *Sparganio-Glycerietum fluitantis* Br.-Bl. 1925Związek: *Scirpion maritimi* Dahl et Had. 1941
 - *Scirpetum maritimi* van Had. 1941 (V)
 - *Eleocharitetum uniglumis* Almq. 1929Związek: *Magnocaricion* Koch 1926
 - *Cicuto-Caricetum pseudocyperi* Boer et Siss. in Boer 1942 (V)
 - *Iridetum pseudacori* Eggier 1933 n.n.
 - *Caricetum acutiformis* Sauer 1937
 - *Caricetum gracilis* (Graebn. et Hueck 1931) R. Tx. 1937
 - *Caricetum elatae* Koch 1926 (R)
 - *Caricetum uesicariae* Br.-Bl. et Denis 1926 (R)
 - *Phalaridetum arundmaceae* Libb. 1931
- **Zbiorowiska terofitów mulistych brzegów wód i okresowo zalewanych zagłębień**
Klasa: *Bidentetea tripariiti* R. Tx. Lohm. Et Prsg. 1950
Rząd: *Bidentalia tripariiti* Br.-Bl. et R. Tx. 1943
Związek: *Bidention tripariiti* Nordh. 1940
 - *Polygono-Bidentetum* (Koch 1926) Lohm. 1950

- *Rumicetum maritimi* Siss. 1946 (R)
Klasa: *Plantaginetea majoris* R. Tx. et Prsg. 1950
Rząd: *Plantaginetalia majoris* R. Tx. (1947) 1950
Związek: *Agropyro-Rumicion crispi* Nordh. 1940
 - *Rumici-Alopecuretum* R. Tx. (1937) 1950

- **Zbiorowiska trwałych użytków zielonych, muraw, wrzosowisk i torfowisk**
Klasa: *Molinio-Arrhenatheretea* R. Tx. 1937 em. 1970
Rząd: *Molinietalia* Koch 1926
Związek: *Calthion* R. Tx. 1936 em. Oberd. 1957
 - *Scirpetum sylvatici* Knapp 1946
 - *Cirsietum húulans* Raiski 1931 (I)
 - *Epilobio-Juncetum effusi* Oberd. 1957Związek: *Pilipendulion ulmariae* (Br.-Bl. 1947) Lohm. Ap. Oberd. 1967
 - *Filipendulo-Gerametum* Koch 1926 (R)Związek: *Alopecurion pratensis* Pass. 1964
 - *Alopecuretum pratensis* (Regel 1925) Steff. 1931Rząd: *Arrhenatheretalia* Pawł. 1928
Związek: *Arrhenatherion elatiońs* (Br.-Bl. 1925) Koch 1926
 - *Holcetum lanati* Issier 1936Związek: *Cynosurion* R. Tx. 1947
 - *Lolio-Cynosuretum* R. Tx. 1937Związek: *Caricion lasiocarpae* Vanden Bergh. a in. Lebrun et al. 1949
 - *Cańcetum lasiocarpae* Koch 1926 (V)Rząd: *Caricetalia fuscae* Koch 1926 em. Nordh. 1936
Związek: *Caricion fuscae* Koch 1926 em. Klika 1934
 - *Carici-Agrostietum caninae* R. Tx. 1937 (I)

- **Zbiorowiska pól uprawnych, zrębów, okrajków, terenów wydeptywanych i ruderalnych**
Klasa: *Chenopodietea* Br.-Bl. in Br. et al. 1952
Rząd: *Polygono-Chenopodietalia* (R. Tx. et Lohm. 1950) J. Tx. In Lohm. et al. 1962
Związek: *Panico-Setanon* Siss. 1946
 - *Digitarietum ischaemi* R. Tx. et Prsg. (1942) in Tx. 1950 (V)
 - *Echinochloo-Setarietum* Krusem. et Vlieg. (1939) 1940Rząd: *Sisymbrietalia* J. Tx. in Lohin. et al. 1962
Związek: *Sisymbriion* R. Tx. et al. in R. Tx. 1950
 - *Urtico-Maluetum* Lohm. in R. Tx. 1950
 - *Conyzo-Lactucetum serriolae* Lohin. in Oberd. 1957
 - *Descurainietum sophiae* Kreh. 1953Klasa: *Secalietea* Br.-Bl. 1951
Rząd: *Aperetalia spicae-uenti* R. Tx. et J. Tx. 1960
Związek: *Aphanion* R. Tx. et J. Tx. 1960
 - *Papaueretum argemones* (Libb. 1932) Krus. et Vlieg. 1929
 - *Aphano-Matricarietum* R. Tx. 1937 (R)Związek: *Amoseridion minimae* Malato-Beliz, J. Tx., R. Tx. 1960
 - *Amoserido-Scleranthetum* R. Tx. 1937Klasa: *Epilobietea angustifolii* R. Tx. et Prsg. 1950
Rząd: *Epilobietalia angustifolii* R. Tx. 1950
Związek: *Sambuco-Salicion* R. Tx. et Neum. 1950
 - *Rubo-Salicetum capreae* Oberd (1938) 1957Klasa: *Plantaginetea majoris* R. Tx. et Prsg. 1950
Rząd: *Plantaginetalia majońs* R. Tx. et Prsg. (1947) 1950
Związek: *Agropyro-Rumicion crispi* Nordh. 1940

- *Juncetum macri* (Diem., Siss. et Westh. 1940) Schwick. 1944 em. R. Tx. 1950
- Związek: *Polygomon amcularis* Br.-Bl. 1931
- *Lolio-Plantaginetum* (Lincola 1921) Beger 1930
- *Sagino-Bryetum* Diem., Siss. et Westh. 1940
- *Prunello-Plantaginetum* Faliński 1963
- Klasa: *Artemisietea vulgaris* Lohm., Prsg. et R. Tx. 1950
- Rząd: *Galio-Calystegietalia sepium* (Tx. 1950) Oberd. 1967
- Związek: *Aegopodion podagrariae* Tx. 1967
- *Urtico-Aegopodietum* (Tx. 1947) 1967
- *Anthrissetum syluestris* Hadać 1978
- *Aegopodio-Geraniatum pratensis* Hadać 1978
- *Agropyro-Urticetum dioicae* Hadać 1978
- Związek: *Convolvulion sepium* Tx. (1947) 1950
- *Rudbeckio-Solidaginetum* R. Tx. et Raabe 1950
- *Fallopio-Humuletum lupuli* (Pass. 1967) comb. nova
- *Eupatonetum cannabini* Tx. 1937
- Związek: *Lapsuno-Geramon robertiani* (Tx. 1967) Siss. 1973
- *Galeopsido-Chelidonetum* Balcerk. et Brzeg 1986
- *Imputientetum pa.rvifl.orae* (Fal. 1966b, Rostański, Gutte1971) ass. nova prov.
- *Tonlidetum japonicae* Luhm. ap. Oberd. 1967
- Klasa: *Tri folio-Geranieta sanguinei* Th. Muli. 1961
- Rząd: *Origanetalia* Th. Muli. 1961
- Związek: *TnfoHon medii* Th. Muli. 1961
- *Trifolio-Agnmonietum* Th. Muli. 1961

Wyszczególnione powyżej zbiorowiska tworzą następujące typy biocenoz:

- a) **lasy i zadrzewienia łągu olszowego** o trudnej, ze względu na kałużowe wykształcenie oraz formy degeneracji, do ustalenia randze taksonomicznej. W granicach obszaru opracowania biocenozy lasów olszowych występują wzdłuż Ścinawy Niemodlińskiej na wysokości szpitala, między mostami zlokalizowanymi na południe i północ od terenu szpitala. Jest to wąski pas drzewostanu z dominacją olszy czarnej i akcesorycznie występującymi wierzbami, a w okrajkach również lipami i klonami. W kilku miejscach występują nasadzenia sosny czarnej oraz świerka. Runo i podszyt są typowe dla przesuszzonego łągu olszowego. Występuje m.in. pokrzywa, mozga trzciniowata, bodziszek cuchnący, czeremcha zwyczajna, bez czarna i trzmielina zwyczajna. Występujący wzdłuż rzeki ciąg zadrzewień może być kwalifikowany do zdegenerowanej formy siedliska przyrodniczego chronionego 91E0 – łągu wierzbowego, topolowego, olszowego i jesionowego. Nie występują tu chronione gatunki roślin.
- b) **szuwały właściwe i wielkoturzycowe *Phragmition* i *Magnocaricion*** – na stałe występują wzdłuż koryta Ścinawy Niemodlińskiej, na obrzeżach stawów w południowej części obszaru planu, na skarpach i lokalnie w dnach rowów oraz w miejscach bardziej wilgotnych na łąkach (w obniżeniach). Ponadto te ekspansywne zbiorowiska rozbudowują się na łąkach lub stawach, nieużytkowanych przez kilka lat, oraz na skrajach lasu. Reprezentowane są przez szuwar trzciniowy, mozgi trzciniowatej, manny mielec, turzycy ostrej, kosaćca żółtego, lokalnie pałki szerokolistnej. Często występują też sity oraz zbiorowiska przechodzące do form ziołorośli. Nie stwierdzono występowania chronionych gatunków roślin, ale szuwały reprezentują bardzo zróżnicowane formy i są przy tym cennymi schronieniami dla zwierząt. Ich cechą charakterystyczną jest pełna reprezentacja faz przejściowych między łąkami wilgotnymi i zmiennowilgotnymi oraz łągami. Największe i najcenniejsze strefy z szuwarami występują na jednym z najpłytszych stawów oraz w dolinie Ścinawy Niemodlińskiej przy ul. Opolskiej.
- c) **inicjalne formy ziołorośli nadrzecznych** – występują na skarpach Ścinawy Niemodlińskiej i rowów, gdzie przemieszane są ze zbiorowiskami szuwarów, a także na skrajach wilgotnych lasów i zadrzewień. Występują najczęściej w zubożonej postaci welonowych ziołorośli kielisznikowych, z kielisznikiem zwyczajnym i pokrzywą zwyczajną.

- Są wykształcone w bardzo kadłubowych postaciach siedliska 6430 i ze względu na silną degradację nie mogą być zaliczane do siedliska chronionego 6430. Nie stwierdzono występowania chronionych gatunków roślin,
- d) **zbiorowiska wodne** – występują na stawach, w cieku i w rowach. Stwierdzono zbiorowiska rzęsy wodnej, żabiścieku oraz pływających makrofitów, takich jak strzałka wodna. Występują też jako formy szuwarów właściwych z dominującą trzcina pospolita. W obrębie tych zbiorowisk nie stwierdzono występowania chronionych gatunków roślin oraz siedlisk przyrodniczych chronionych,
- e) **łąki zmienowilgotne *Molinio-Arrhenatheretalia*** – są dominującym typem biocenoz w dolinie Ścinawy Niemodlińskiej na północ od mostu w ciągu drogi z Korfantowa do Niemodlina. Rozpoznanie dokonane podczas inwentaryzacji przyrodniczej, a w szczególności występowanie większości gatunków charakterystycznych dla klasy (C1) *Molinio-Arrhenatheretea*: wyczyniec łąkowy, chaber łąkowy, rzeżucha łąkowa, kostrzewa łąkowa, rogownica pospolita, kłosówka wełnista, groszek łąkowy, tymotka łąkowa, babka lancetowata, wiechlina łąkowa, wiechlina zwyczajna, jaskier ostry, szeleżnik większy, szczaw zwyczajny, wyka ptasia, koniczyna łąkowa, wskazuje na przynależność występujących łąk głównie do tego typu zbiorowiska. Jedynie ich część położona w najniższych terenach należy do zbiorowisk *Calthion*, łąk wilgotnych. Czynnikiem wpływającym na bardzo dużą jakość występującej fitocenozy jest mimo intensywnego użytkowania kośnego brak widocznych objawów przenawożenia. Klasa ta obejmuje m.in. łąki trzęślicowe *Molinion*, będące siedliskami przyrodniczymi chronionymi, a także łąki świeże, w tym ze związku *Arrhenatherion*, które również mogą być siedliskami. Poniżej przedstawiona zostanie dyskusja możliwości kwalifikacji badanych łąk do któregoś z tych typów siedlisk. Okresowe zwiększenie wilgotności siedliska na terenie obniżenia dolinnego jest uwarunkowane występowaniem Ścinawy Niemodlińskiej i jej dopływów oraz rowów melioracyjnych. W efekcie w niektórych okresach zwiększa się wilgotność siedliska, a w innych zmniejsza. Głębokość zalegania wód gruntowych na przedmiotowym terenie jest dosyć płytka i uwarunkowana stanami wód w pobliskich ciekach i rowach. Charakterystyczna jest również duża zmienność w wahaniu poziomu wód gruntowych, co jest uwarunkowane powiązaniem ze stanami wody w cieku głównym, będącym osią dolinki. Możliwe jest występowanie okresów z dłużej utrzymującymi się bardzo płytkimi wodami gruntowymi, które mogą generować okresową zmienność składu gatunkowego fitocenozy. Również warunki glebowe nie rozstrzygają jednoznacznie możliwości występowania łąk trzęślicowych. W większości opracowań wskazuje się na powinowactwo łąki do gleb organiczno-mineralnych lub organicznych, niemniej może ona również występować na glebach typowo mineralnych. W okresie badań stwierdzono sporadyczne występowanie na łąkach trzęślicy modrej, ale występowanie lub brak tego gatunku nie jest wskazywany jako cecha wykluczająca przynależność łąki do rzędu *Molinion*. Również wskazania z przewodnika monitoringu siedlisk III z 2012 r. siedliska 6410 dopuszczają możliwość występowania tego typu siedliska na glebach mineralnych, a takie występują na większości analizowanych łąk. Zgodnie z przewodnikiem monitoringu siedliska 6410 z 2012 r. za typowe dla siedliska łąki trzęślicowej uznano przede wszystkim gatunki charakterystyczne dla związku *Molinion* w ujęciu Matuszkiewicza (2008). Są to: bukwnica zwyczajna *Betonica officinalis*, czarcikęs łąkowy *Succisa pratensis*, goryczka wąskolistna *Gentiana pneumonanthe*, goździk pyszny *Dianthus superbus*, komonica skrzydlastostrąkowa *Tetragonolobus maritimus*, koniopłoch łąkowy *Silaum silaus*, kosaciec syberyjski *Iris sibirica*, mieczyk dachówkowaty *Gladiolus imbricatus*, nasieźrzał pospolity *Ophioglossum vulgatum*, okrzyń łąkowy *Laserpitium prutenicum*, olszewnik kminkolistny *Selinum carvifolia*, oman wierzbolistny *Inulasalicina*, przytulia północna *Galium boreale*, trzęlica modra *Molinia caerulea* i turzyca filcowata *Carex tomentosa*. Na badanych łąkach stwierdzano sporadycznie trzęślicę modrą oraz czarcikęs łąkowy. Poza gatunkami charakterystycznymi dla związku *Molinion* za typowe dla siedliska 6410 uznano również dwa gatunki charakterystyczne rzędu *Molinietales*, szczególnie mocno przywiązane do zmienowilgotnych łąk trzęślicowych - sierpiek barwierski *Serratula tinctoria* i krwiściąg pospolity *Sanguisorba officinalis*. Krwiściąg został stwierdzony na

pojedynczych stanowiskach. Za typowe dla siedliska należy uznać także gatunki roślin naczyniowych wyróżniające związek *Molinion* (Matuszkiewicz 2008). Są to: biedzeniec mniejszy *Pimpinella saxifraga*, drzączka pośrednia *Briza media*, dziewięciornik błotny *Parnassia palustris*, goryczuszka gorzkawa *Gentianella amarella*, goryczuszka błotna *Gentianella uliginosa*, len przeczyszczający *Linum catharticum*, pięciornik kurze ziele *Potentilla erecta*, turzyca żółta *Carex flava* i wierzba rokitnik *Salix rosmarinifolia*. Dla ubogich gatunkowo łąk sitowo - trzęlicowych (podtyp 6410-2) za typowe przyjęto także gatunki wyróżniające tego zespołu, to jest: sit ostrokwiatowy *Juncus acutiflorus* (lokalnie w zachodniej Polsce), sit skupiony *Juncus conglomeratus* i sit rozpierzchły *Juncuseffusus*. Sity oraz dziewięciornik błotny i pięciornik kurze ziele zostały stwierdzone nielicznie podczas badań na łące. Łącznie spośród wymienionych wyżej gatunków typowych dla siedliska 6410 na przedmiotowym terenie stwierdzono występowanie jedynie kilku i to w bardzo słabej reprezentacji. Kwalifikacja ww. łąk do siedliska nie powinna być pozytywna. Łąki występujące na tym terenie są co najwyżej silnie zdegenerowanymi lub kadłubowo wykształconymi formami siedliska 6410.

Zbiorowiska łąkowe z rzędu *Arrhenatherion* są to łąki świeże należące do klasy *Molinio-Arrhenatheretea* zbiorowisk łąkowych i pastwiskowych, półnaturalnych i antropogenicznych darniowych na mezotroficznych i eutroficznych, niezabagnionych glebach mineralnych i organiczno-mineralnych, lub na zmineralizowanych i podsuszonych murszach z torfu niskiego. Łąki świeże z rzędu *Arrhenatheretalia elatioris* są najczęściej spotykanymi zbiorowiskami łąkowymi. Są to zbiorowiska ubogie florystycznie. Użytkowane są jako łąki kośne lub pastwiskowe. Gatunkami charakterystycznymi dla łąk świeżych są: kupkówka pospolita, kminek zwyczajny, marchew zwyczajna, wyczyniec łąkowy, dzwonek rozpierzchły, złocień właściwy, mniszek pospolity, barszcz syberyjski, barszcz zwyczajny typowy, jastrun wczesny, biedzeniec wielki, jaskier rdzawy, szelężnik włośchaty, skalnica ziarenkowata, koniczyna drobnogłówkowa, konietlica łąkowa, stokłosa miękka. Przeważają na nich trawy: rajgras wyniosły, tymotka łąkowa, tomka wonna, kłosówka wełnista oraz byliny: krwawnik pospolity, chaber łąkowy, komonica zwyczajna. Spośród innych zbiorowisk łąkowych, zbiorowisko dobrze wyodrębnia charakterystyczna fizjonomia, zwłaszcza podczas kwitnienia mniszka. Poniżej przedstawiono gatunki charakterystyczne dla fitocenoz zbiorowisk ze związku *Arrhenatherion elatioris*, który uznawany jest za siedliska przyrodnicze chronione 6510. Zgodnie z przewodnikiem metodycznym monitoringu siedlisk III z 2012 r. do gatunków reprezentatywnych dla siedliska 6510 należą przede wszystkim taksony diagnostyczne dla zespołu *Arrhenatheretum elatioris* i związku *Arrhenatherion*, czyli rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius*, bodziszek łąkowy *Geranium pratense*, szczaw rozpierzchły *Rumex thyrsiflorus*, dzwonek rozpierzchły *Campanula patula*, pępawa dwuletnia *Crepis biennis*, przytulia pospolita *Galium mollugo*, wierzbnica polna *Knautia arvensis*, pasternak zwyczajny *Pastinaca sativa*, kozibród wschodni *Tragopogon orientalis*, kozibród łąkowy *Tragopogon pratensis*. Na terenie łąk stwierdzono rzadko rajgras wyniosły oraz dzwonek rozpierzchły. Stałymi komponentami fitocenoz łąk świeżych niżowych wg przewodnika są gatunki przywiązane do rzędu *Arrhenatheretalia* i klasy *Molinio-Arrhenatheretea*. Najczęściej notowane spośród traw to: stokłosa miękka *Bromus hordaceus*, kupkówka pospolita *Dactylis glomerata*, konietlica łąkowa *Trisetum flavescens*, tymotka łąkowa *Phleum pratense*, wiechlina łąkowa *Poa pratensis* i zwyczajna *P. trivialis* oraz wyczyniec łąkowy *Alopecurus pratensis*. Większość tych gatunków traw występuje w obrębie badanych łąk. Natomiast z roślin dwuliściennych z największe udziały osiągają: rogownica pospolita *Cerastium holosteoides*, kminek zwyczajny *Carum carvi*, marchew zwyczajna *Daucus carota*, barszcze: zwyczajny i syberyjski *Heracleum sphondylium* i *H. sibiricum*, krwawnik pospolity *Achillea millefolium*, jastrun właściwy *Leucanthemum vulgare*, chaber łąkowy *Centaurea jacea*, brodawnik zwyczajny *Leontodon hispidus*, mniszek pospolity *Taraxacum officinale*, motylkowe: komonica zwyczajna *Lotus corniculatus*, groszek łąkowy *Lathyrus pratensis* oraz koniczyny: łąkowa *Trifolium pratense* i drobnogłówkowa *T. dubium*. Z łąkami niżowymi związana jest także skalnica ziarenkowata *Saxifraga granulata*, rozproszona głównie w zachodniej i centralnej części kraju. W płatach siedliska reprezentowanych przez nieposiadające swoich gatunków

charakterystycznych zbiorowisko *Poa pratensis-Festuca rubra*, za diagnostyczne można uznać wiechlinę łąkową *Poa pratensis* i kostrzewę czerwoną *Festuca rubra*, które zazwyczaj dominują w runi. Znaczna część tych gatunków, w szczególności traw występuje na badanych łąkach.

Zgodnie ze wskazaniami z przewodnika monitoringu siedliska 6510, do siedliska 6510 nie można zaliczyć ubogich w gatunki łąk uprawnych, charakteryzujących się dominacją traw o znacznej wartości pastewnej (m.in. wyczyńca łąkowego *Alopecurus pratensis*, kupkówki pospolitej *Dactylis glomerata*, kostrzewy łąkowej *Festuca pratensis*, życicy wielokwiatowej *Lolium multiflorum*, owsicy omszonej *Avenula pubescens*, tymotki łąkowej *Phleum pratense*). Ocena składu florystycznego łąk z terenu opracowania wskazuje na zdecydowaną dominację ww. traw oraz stosunkowo niewielki udział roślin dwuliściennych.

Analiza ogólnych warunków siedliskowych wskazuje na występowanie głównie podłoża mineralnego, typowego raczej dla łąki świeżej. Warunki edaficzne są charakterystyczne raczej dla łąki świeżej, która preferuje grunty mineralne.

Ocena występujących gatunków, w tym zestawienie z gatunkami charakterystycznymi dla łąk trzęślicowych *Molinion* i łąk świeżych *Arrhenatherion elatioris* wskazuje na niemal zupełny brak gatunków charakterystycznych dla łąk trzęślicowych i występowania kilku gatunków typowych dla łąk świeżych (charakterystycznych dla rzędu, nie związku, którego zbiorowiska przynależą do siedliska 6510), przy zdecydowanej dominacji traw o dużym znaczeniu gospodarczym.

Zestawienie ogólnych warunków siedliskowych (gleby organiczno-mineralne) oraz potwierdzone występowanie kilku gatunków typowych dla łąki świeżej pozwala na jednoznaczne wykluczenie przynależności badanej fitocenozy do łąki trzęślicowej i siedliska przyrodniczego 6410.

Na podstawie przesłanek wskazywanych w przewodniku metodycznym, związanych ze zdecydowaną dominacją ubogich w gatunki łąk uprawnych, charakteryzujących się dominacją traw o znacznej wartości pastewnej (m.in. wyczyńca łąkowego *Alopecurus pratensis*, kupkówki pospolitej *Dactylis glomerata*, kostrzewy łąkowej *Festuca pratensis*, życicy wielokwiatowej *Lolium multiflorum*, owsicy omszonej *Avenula pubescens*, tymotki łąkowej *Phleum pratense*, należy również wykluczyć przynależność ww. łąki do siedliska 6510. Potwierdza to ogólna ocena stanu siedliska z wykorzystaniem tabeli cech diagnostycznych jakości siedliska z przewodnika monitoringu siedliska 6510 zamieszczonego w III części Monitoringu siedlisk przyrodniczych. Przewodnik Metodyczny pod red. Mroza z 2012 r. (BMŚ). Stwierdzono, m.in. że jednym z niewielu gatunków spośród charakterystycznych dla siedliska jest rajgras wyniosły. Stwierdzono występowanie dwu gatunków roślin zielnych ekspansywnych - bylicy pospolitej i perzu właściwego degradujących siedlisko.

Przeprowadzona powyżej analiza wskazuje na występowanie w obrębie łąk w dolinie Ścinawy Niemodlińskiej intensywnie użytkowanej łąki gospodarczej, nie wykazującej cech diagnostycznych uprawniających do zaliczenia do siedliska przyrodniczego chronionego 6510, a tym bardziej 6410.

Badania prowadzone w 2016 r. wskazują również na klasyfikację niewielkiej części łąk do łąk wilgotnych, w szczególności ostrożeńiowych *Cirsietum rivularis*. Nie są one siedliskami przyrodniczymi chronionymi.

Badania przeprowadzone w 2020 r. jednoznacznie wskazują, że analizowana łąka na terenach R2, R3, R4, R5 i ZS2 nie powinna być kwalifikowana do siedliska przyrodniczego chronionego 6510. Jest to łąka zmiennowilgotna o znacznych zmianach wilgotnościowych spowodowanych stanami wody w rzece. Są one regulowane na piętrze zlokalizowanym w północnej części obszaru.

Na terenie łąk nie stwierdzono występowania chronionych gatunków roślin.

Reasumując badany kompleks łąk obejmuje cenne zbiorowiska o zróżnicowanym charakterze z gatunkami typowymi zarówno dla łąk świeżych, zmiennowilgotnych i wilgotnych. Nie są to jednak siedliska przyrodnicze chronione.

- **zdeastowane biocenozy ruderalne terenów zabudowanych i komunikacyjnych** – zlokalizowane są w obrębie terenów zabudowanych Korfantowa generalnie na wschód od dna doliny Ścinawy Niemodlińskiej. Są to najbardziej zdeastowane tereny w obszarze

opracowania. Charakteryzują się na znacznym obszarze brakiem powierzchni biologicznie czynnych. Na terenach tych występują zbiorowiska roślinności ruderalnej z klasy *Stellarietea mediae* i rzędu *Sisymbrietalia*, z klasy *Agropyretea intermedio-repentis*, a także zbiorowiska z klasy *Artemisietea vulgaris*. Pospolicie stwierdzanymi gatunkami są pokrzywa, ostrożeń lancetowaty, bniec biały, bylica pospolita, rogownica zwyczajna, perz, powój polny i inne.

- **biocenozy chwastów segetalnych gruntów ornych** – występują poza doliną Ścinawy Niemodlińskiej na niewielkich kompleksach gruntów ornych w północnej części przy ul. Opolskiej. Układ pól jest generalnie drobnopowierzchniowy. Na gruntach ornych występują pospolite w kraju zespoły chwastów segetalnych z klasy *Stellarietea mediae*. W uprawach zbożowych występują zbiorowiska z rzędu *Centauretalia cyani*, z takimi gatunkami jak chaber bławatek i mak polny, a w uprawach roślin okopowych z rzędu *Polygono-Chenopodietea*, z takimi gatunkami jak komosa biała, chwastnica jednostronna, rdest ptasi. Zbiorowiska chwastów segetalnych charakteryzują się niską bioróżnorodnością. Do cenniejszych gatunków zwierząt stwierdzanych w tych zbiorowiskach należą przepiórka, kuropatwa oraz ropucha szara.

B) FAUNA

W dolinach rzek, w tym Ścinawy Niemodlińskiej, należy oczekiwać czterech typów siedlisk istotnych dla ptaków w różnym okresie ich życia: koryto rzeki, starorzecza i stawy, nadrzeczne tereny otwarte, liściaste lasy zalewowe. Niestety, na rozpatrywanym odcinku Ścinawy Niemodlińskiej, niektóre z tych środowisk w ogóle nie występują (starorzecza, duże lasy nadrzeczne), a inne (nadrzeczne tereny otwarte i koryto rzeki) są bardzo silnie przekształcone i zdegradowane przez człowieka w wyniku jego działalności osadniczej oraz na potrzeby melioracji, zabezpieczenia funkcji przeciwpowodziowych.

Podczas wizji terenowej stwierdzono występowanie jedynie rozpowszechnionych w Polsce i niezagrożonych gatunków ptaków (na podstawie „Czerwonej listy zwierząt zagrożonych i ginących w Polsce – Głowaciński 2002”). W tabeli 1 podano gatunki zaobserwowane na tym terenie podczas lustracji terenowej, jak również stwierdzone w latach wcześniejszych w okresie lęgowym.

Inwentaryzacja prowadzona na obszarze opracowania metodami obserwacji bezpośredniej, nasłuchowymi, inwentaryzacją innych śladów zwierząt, a także wcześniejsze badania inwentaryzacyjne prowadzone w ramach inwentaryzacji przyrodniczej gminy, wykazała występowanie dosyć licznych, ale też dosyć pospolicie występujących gatunków chronionych. Najliczniej występowały chronione gatunki ptaków, dosyć licznie występowały płazy ze względu na występujące stawy i ciek i szerokie zawodnione rowy. W roku 2020 dokonano rozpoznania terenowego w kierunku występowania wcześniej wykazywanych chronionych modraszków telejus i nausitous na łąkach obejmujących tereny planu R2, R3, R4, R5 i ZS2. Na badanych terenach nie stwierdzono występowania populacji tych gatunków. Łąki były bardzo intensywnie użytkowane kośnię. Jedynie na obrzeżach występowały pojedyncze okazy krwiściąga lekarskiego. Łącznie stwierdzono ok. 70 roślin, co należy uznać za populację szczątkową. Na podstawie rozpoznania terenowego należy wskazać, że przy obecnym bardzo intensywnym sposobie użytkowania tych łąk nie występują na nich populacje ww. modraszków. Niemniej przy mniej intensywnym użytkowaniu kośnym występuje potencjał dla tych gatunków, pod warunkiem, że rośliny żywicielskie dostaną szansę rozwoju. Ocenia się, że obecnie łąki są potencjalnym siedliskiem ww. gatunków modraszków. Dlatego w ustaleniach planu usunięto dopuszczalne użytkowanie wodne i gospodarstw rybackich. Pozostawiono użytkowanie łąkowe, zieleni nieurządzoną (stwarzającą szansę na rozwinięcie się populacji krwiściąga lekarskiego i wystąpienie motyli – obecne populacje szczątkowe krwiściąga występują jedynie w płatach takiej zieleni wzdłuż ziołorośli i szuwarów nad Ścinawą Niemodlińską i wzdłuż zadrzewień porastających rowy), a także punktowe obiekty infrastruktury kanalizacyjnej nie przekształcające znacząco terenu.

Inwentaryzacja i wcześniejsze badania wykazały występowanie następujących gatunków chronionych:

Bezkręgowce:

Z gatunków podlegających ochronie prawnej stwierdzono:

- 1) trzmiel ziemny – pojedyncze stwierdzenie w części północnej.

Ryby:

- 1) koza – występuje nielicznie w całym korycie rzeki Ścinawa Niemodlińska,
- 2) piskorz – występuje nielicznie w całym korycie rzeki Ścinawa Niemodlińska.

Płazy:

- 1) ropucha szara – populacja rozrodcza w stawach, cieku i rowach oceniana na kilkaset osobników,
 - 2) ropucha zielona – populacja rozrodcza szacowana na kilkadziesiąt osobników, w stawach, rowach i cieku,
 - 3) żaba trawna – populacja liczna, rzędu kilka tysięcy osobników, występująca pospolicie na stawach, wzdłuż rowów i cieku, a także na skraju zadrzewień,
 - 4) żaba śmieszka – populacja rozrodcza oceniana na kilkaset osobników, na stawach i wzdłuż rowów,
 - 5) żaba wodna – populacja rozrodcza oceniana na kilka tysięcy osobników, w stawach, rowach i cieku,
 - 6) rzekotka drzewna – populacja rozrodcza szacowana na kilkadziesiąt osobników, wzdłuż rowu i cieków z zadrzewieniami olszy czarnej,
 - 7) traszka zwyczajna – do kilkuset osobników w stawach oraz w Ścinawie Niemodlińskiej.
- Podczas badań nie stwierdzono występowania najcenniejszych gatunków płazów – kumaka nizinnego oraz innych traszek.

Gady:

- 1) zaskroniec – stwierdzony przy zadrzewieniu olszowym, na stawach oraz wzdłuż cieków – szacowana populacja kilkadziesiąt osobników,
- 2) żmija zygzakowata – stwierdzana na skraju lasu na wysokości szpitala – szacowana populacja kilkanaście osobników,
- 3) jaszczurka zwinka – stwierdzana na terenach zabudowanych i na groblach stawów – gatunek pospolity, szacowana populacja kilkaset osobników,
- 4) padalec – stwierdzono na pojedynczym stanowisku przy Ścinawie Niemodlińskiej, w części centralnej.

Ptaki:

TABELA 1.
GATUNKI PTAKÓW LĘGOWYCH I PRAWDOPODOBNIENIE LĘGOWYCH NA ANALIZOWANYM OBSZARZE

nazwa polska	nazwa naukowa	status w Polsce	Dyrektywa Ptasia (z Załącznika 1)	SPEC (BirdLife 2004)
Bażant	<i>Phasianus colchicus</i>	Ł		
Bogatka	<i>Parus major</i>	OS		
Dzięciołek	<i>Dendrocopos minor</i>	OS		
Dzwoniec	<i>Carduelis chloris</i>	OS		
Gąsiorek	<i>Lanius collurio</i>	OS	+	3
Kopciuszek	<i>Phoenicurus ochruros</i>	OS		
Kos	<i>Turdus merula</i>	OS		
Krzyżówka	<i>Anas platyrhynchos</i>	Ł		
Kulczyk	<i>Serinus serinus</i>	OS		
Łabędź niemy	<i>Cygnus olor</i>	OS	+	
Łozówka	<i>Acrocephalus palustris</i>	OS		

Łyska	<i>Fulica atra</i>	Ł	
Makolągwa	<i>Carduelis cannabina</i>	OS	2
Myszołów	<i>Buteo buteo</i>	OS	
Oknówka	<i>Delichon urbica</i>	OS	3
Pliszka siwa	<i>Motacilla alba</i>	OS	
Pliszka żółta	<i>Motacilla flava</i>	OS	
Potrzeszcz	<i>Emberiza calandra</i>	OS	
Potrzos	<i>Emberiza schoeniclus</i>	OS	
Remiz	<i>Remiz pendulinus</i>	OS	
Sierpówka	<i>Streptopelia decaocto</i>	OS	
Skowronek	<i>Alauda arvensis</i>	OS	3
Sroka	<i>Pica pica</i>	OC	
Śpiewak	<i>Turdus philomelos</i>	OS	
Szczygieł	<i>Carduelis carduelis</i>	OS	
Trzciniak	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	OS	
Trznadel	<i>Emberiza citrinella</i>	OS	
Wrona	<i>Corvus cornix</i>	OC	
Wróbel	<i>Passer domesticus</i>	OS	3
Zięba	<i>Fringilla coelebs</i>	OS	
Zimorodek	<i>Alcedo atthis</i>	OS	+ 3

Objaśnienie skrótów: OS – ochrona ścisła, OC – ochrona częściowa, Ł – gatunek łowny.

W sumie obszar opracowania zasiedla (gatunki lęgowe i prawdopodobnie lęgowe) co najmniej 31 gatunków ptaków, w tym 26 chronionych ściśle, 2 podlegają ochronie częściowej, a 3 są gatunkami łownymi w Polsce. Bezpośrednio na obszarze opracowania stwierdzono gniazdowanie ptaków z Załącznika 1 Dyrektywy Ptasiej UE. Łabędź gniazduje w trzciniowisku na jednym ze stawów w południowej części, gąsiorek w zadrzewieniach w części północnej, a zimorodek na Ścinawie Niemodlińskiej, na wysokości szpitala. Wobec zróżnicowania siedlisk na tym obszarze, awifaunę lęgową można podzielić na kilka grup, na które w różny sposób będą oddziaływać ustalenia planu. Pierwszy typ to gatunki ptaków związane z korytem rzeczonym, zalicza się tutaj krzyżówka i zimorodek. Drugi typ to gatunki związane z formacjami krzewiastymi i drzewiastymi porastającymi tereny nadbrzeżne. Do tego typu zaliczyć można remiza, dzięciołka, śpiewaka i ziębę. Kolejną grupę ptaków tworzą gatunki związane z obszarami zabudowanymi, często z towarzyszącą zabudowie roślinnością wysoką: pliszka siwa, sroka, kulczyk, dzwonec, makolągwa, kopciuszek, sierpówka, bogatka. Ostatnią grupę tworzą gatunki związane ze środowiskiem rolniczym: polami uprawnymi i łąkami z niewielkimi zakrzewieniami: gąsiorek, bażant, łożówka, pliszka żółta, potrzuszcz, trznadel i skowronek. Taki stan awifauny lęgowej świadczy o bardzo dużym przekształceniu środowisk doliny Ścinawy Niemodlińskiej na analizowanym odcinku oraz znacznej synantropizacji jej fragmentów.

Omówienie kluczowych lęgowych gatunków ptaków

Za gatunki kluczowe przyjęto te występujące w Załączniku 1 Dyrektywy Ptasiej UE, znajdujące się na Czerwonej liście zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce (Głowaciński 2002) lub posiadające niekorzystny status liczebności w Europie (BirdLife 2004).

▪ Łabędź niemy *Cygnus olor*

Liczebność w Polsce: nieliczny ptak lęgowy w Polsce, trend liczebności nieznan.

Prawne podstawy ochrony: gatunek ściśle chroniony w Polsce, wymieniony w 1 Załączniku Dyrektywy Ptasiej UE.

Wymagania siedliskowe: zasiedla zbiorniki wodne z szuwarami, w których gniazduje.

Występowanie na obszarze opracowania: 1 para na stawie porośniętym trzcina w południowej części.

▪ **zimorodek *Alcedo atthis***

Liczebność w Polsce: nieliczny ptak lęgowy w Polsce, trend liczebności nieznan.

Prawne podstawy ochrony: gatunek ściśle chroniony w Polsce, wymieniony w 1 Załączniku Dyrektywy Ptasiej UE.

Wymagania siedliskowe: zasiedla doliny rzek i strumieni, zbiorniki wodne z wysokimi brzegami, w których gniazduje.

Występowanie na obszarze opracowania: pojedyncze ptaki obserwuje się na Ścinawie Niemodlińskiej na wysokości szpitala.

▪ **gąsiorek *Lanius collurio***

Liczebność w Polsce: gatunek o stabilnej liczebności w kraju i Europie (GIOŚ 2012, PECBMS 2010), niezagrożony. Krajowa populacja szacowana jest na 200-400 tys. par (Wilk i inni 2010).

Prawne podstawy ochrony: gatunek ściśle chroniony w Polsce, wymieniony w 1 Załączniku Dyrektywy Ptasiej UE.

Wymagania siedliskowe: występuje w krajobrazie otwartym, w zdziczałych ogrodach, na skrajach lasów i w młodnikach. W krajobrazie otwartym wymaga obecności zakrzewień, zadrzewień lub alei drzew. Ważna jest też obecność kęp kolczastych krzewów jako miejsc lęgowych.

Występowanie na obszarze opracowania: pojedyncze ptaki obserwowano podczas lustracji terenu w zadrzewieniach w dolinie Ścinawy Niemodlińskiej w części północnej.

▪ **oknówka *Delichon urbicum***

Liczebność w Polsce: W Polsce jest to gatunek liczny, lokalnie bardzo liczny (Tomiałojć, Stawarczyk 2003), niezagrożony. W Europie odnotowano umiarkowany spadek liczebności (PECBMS 2010).

Prawne podstawy ochrony: gatunek ściśle chroniony w Polsce.

Wymagania siedliskowe: zasiedla zabudowania ludzkie, gniazduje także pod mostami i wyjątkowo także na budowach technicznych.

Występowanie na obszarze opracowania: dosyć pospolicie na terenach zabudowanych.

▪ **skowronek *Alauda arvensis***

Liczebność w Polsce: Od kilkadziesiąt lat wykazuje spadek liczebności w Europie o zmiennym nasileniu (BirdLife 2004, PECBMS 2010). W Polsce liczebność skowronka jest stabilna (GIOŚ 2012). Gatunek w kraju jest bardzo liczny (Tomiałojć, Stawarczyk 2003) i niezagrożony.

Prawne podstawy ochrony: gatunek ściśle chroniony w Polsce.

Wymagania siedliskowe: zasiedla otwarty krajobraz rolniczy.

Występowanie na obszarze opracowania: pojedyncze pary gniazdują wśród pól i łąk w północnej części doliny Ścinawy Niemodlińskiej.

▪ **makolągwa *Carduelis cannabina***

Liczebność w Polsce: Gatunek o umiarkowanym spadku liczebności w Europie (BirdLife 2004, PECBMS 2010) i w Polsce (GIOŚ 2012). W kraju jest gatunkiem nielicznym, lokalnie średnio liczny (Tomiałojć, Stawarczyk 2003). Nie jest uznawany za zagrożony.

Prawne podstawy ochrony: gatunek ściśle chroniony w Polsce.

Wymagania siedliskowe: zasiedla krajobraz rolniczy, ugory z kępami krzewów i drzew.

Występowanie na obszarze opracowania: pojedyncze pary gniazdują wśród roślinności krzewiastej na w północnej części obszaru opracowania.

▪ **wróbel *Passer domesticus***

Liczebność w Polsce: Gatunek o umiarkowanym spadku liczebności w Europie (BirdLife 2004, PECBMS 2010), który to spadek w ostatnim dziesięcioleciu odnotowuje się także w Polsce (GIOŚ 2011). Pomimo tego w kraju wciąż nie jest zagrożony z uwagi na jego znaczną liczebność.

Prawne podstawy ochrony: gatunek ściśle chroniony w Polsce.

Wymagania siedliskowe: zasiedla osiedla ludzkie.

Występowanie na obszarze opracowania: pojedyncze pary gniazdują wśród zabudowań.

▪ **potrzezcz *Emberiza calandra***

Liczebność w Polsce: Gatunek o umiarkowanym spadku liczebności w Europie (BirdLife 2004, PECBMS 2010). W Polsce nie jest zagrożony. Wielkość krajowej populacji szacuje się na 170-210 tys. par (Tomiałojć, Stawarczyk 2003).

Prawne podstawy ochrony: gatunek ściśle chroniony w Polsce.

Wymagania siedliskowe: zasiedla otwarty krajobraz rolniczy.

Występowanie na obszarze opracowania: pojedyncze pary gniazdują wśród pól i łąk w dolinie Ścinawy Niemodlińskiej.

Rzeka Ścinawa Niemodlińska oraz kompleksy stawów na analizowanym odcinku wydaje się posiadać istotniejsze niż dla awifauny lęgowej znaczenie dla ptaków w okresie przelotów i zimowania.

TABELA 2.
GATUNKI PTAKÓW WODNO-BŁOTNYCH STWIERDZONYCH W OKRESIE POŁĘGOWYM
NA OBSZARZE OPRACOWANIA

NAZWA POLSKA	NAZWA NAUKOWA	STATUS W POLSCE	DYREKTYWA PTASIA (Z ZAŁĄCZNIKA 1)
nur czarnoszyi/ rdzawoszyi	<i>Gavia arctica/ stellata</i>	OS	+
perkozek	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	OS	
perkoz dwuczuby	<i>Podiceps cristatus</i>	OS	
kormoran	<i>Phalacrocorax carbo</i>	OC	
czapla siwa	<i>Ardea cinerea</i>	OC	
bocian biały	<i>Ciconia ciconia</i>	OS	+
bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>	OS	
łabędź niemy	<i>Cygnus olor</i>	OS	
gęś zbożowa	<i>Anser fabalis</i>	Ł	
gęś białoczelna	<i>Anser albifrons</i>	Ł	
ohar	<i>Tadorna tadorna</i>	OS	
mandarynka	<i>Aix galericulata</i>	OS	
świstun	<i>Anas penelope</i>	OS	
cyraneczka	<i>Anas crecca</i>	Ł	
krzyżówka	<i>Anas platyrhynchos</i>	Ł	
rożeniec	<i>Anas acuta</i>	OS	
cyranka	<i>Anas querquedula</i>	OS	
płaskonos	<i>Anas clypeata</i>	OS	
głowienka	<i>Aythya ferina</i>	Ł	
czernica	<i>Aythya fuligula</i>	Ł	
ogorzałka	<i>Aythya marila</i>	OS	
lodówka	<i>Clangula hyemalis</i>	OS	
uhła	<i>Melanitta uhla</i>	OS	
gągoł	<i>Bucephala clangula</i>	OS	
bielaczek	<i>Mergus albellus</i>	OS	
szlachar	<i>Mergus serrator</i>	OS	
nurogęś	<i>Mergus merganser</i>	OS	
błotniak stawowy	<i>Circus aeruginosus</i>	OS	+
bielik	<i>Haliaeetus albicilla</i>	OS	+
rybołów	<i>Pandion haliaetus</i>	OS	+
kokoszka	<i>Gallinula chloropus</i>	OS	

łyska	<i>Fulica atra</i>	Ł	
żuraw	<i>Grus grus</i>	OS	
sieweczka rzeczna	<i>Charadrius dubius</i>	OS	
czajka	<i>Vanellus vanellus</i>	OS	
brodziec samotny	<i>Tringa ochropus</i>	OS	
piskliwiec	<i>Actitis hypoleucos</i>	OS	
mewa mała	<i>Larus minutus</i>	OS	
śmieszka	<i>Larus ridibundus</i>	OS	
mewa pospolita	<i>Larus canus</i>	OS	
mewa srebrzysta	<i>Larus argentatus</i>	OC	
mewa białogłowa	<i>Larus cachinnans</i>	OC	
rybitwa rzeczna	<i>Sterna hirundo</i>	OS	+
zimorodek	<i>Alcedo atthis</i>	OS	+
pliszka górska	<i>Motacilla cinerea</i>	OS	

Objaśnienia jak w tabeli 1.

▪ **Ssaki:**

Reprezentowane są głównie przez ssaki łowne, dla których teren doliny Ścinawy Niemodlińskiej jest ważnym miejscem żerowania i rozmnażania, a także przemieszczania się między kompleksami leśnymi. Występują:

- dzik,
- jeleń,
- sarna,
- jenot,
- lis,
- borsuk,
- zając.

Na rzece Ścinawie Niemodlińskiej na północ od mostu w ciągu drogi Korfantów – Niemodlin występuje stanowisko rozrodcze bobra. Na stawach stwierdzana jest wydra, drugi z gatunków objętych dyrektywą siedliskową.

7.2. ODPORNOŚĆ NA DEGRADACJĘ I ZDOLNOŚĆ DO REGENERACJI

Na obszarze planu raz na terenach leżących w zasięgu oddziaływań występują następujące tereny o różnej odporności na degradację:

- **odporne** – obejmują kompleks zadrzewień łąkowych wzdłuż koryta Ścinawy Niemodlińskiej,
- **średniej odporności** – obejmują obszary łąkowo-zadrzewieniowe oraz murawowe w krajobrazie rolniczym przy dolinie Ścinawy Niemodlińskiej,
- **o małej odporności** – obejmują tereny gruntów ornych na wysoczyznach polodowcowych i tarasach rzeki,
- **o utraconej odporności** – obejmują obszary mieszkaniowe i usługowe oraz produkcyjne miasta Korfantów.
- Ze względu na zdolność do regeneracji wyróżnia się następujące typy obszarów:
- **o dużej zdolności** – obejmują tereny zadrzewień i łągów nadrzecznych Ścinawy Niemodlińskiej,
- **o średniej zdolności** – obejmują tereny łąkowo-pastwiskowe i zadrzewieniowe przy dolinie Ścinawy Niemodlińskiej,
- **o małej zdolności** – obejmują tereny gruntów ornych,
- **z utraconą zdolnością** – obejmują strefy zabudowane oraz infrastruktury technicznej i drogowej.

7.3. OBSZARY OGRANICZONEGO UŻYTKOWANIA

Dotychczas na obszarze objętym planem nie wyznaczono obszarów ograniczonego użytkowania w rozumieniu przepisów Prawa ochrony środowiska. Nie występują przesłanki by na terenie miasta takie obszary wyznaczyć biorąc pod uwagę brak uciążliwych obiektów produkcyjnych, dróg lub infrastruktury technicznej. Nie występują tereny ponadnormatywnego oddziaływania.

7.4. ZANIECZYSZCZENIE ATMOSFERY

W przedstawionej w czerwcu 2019 r. pięcioletniej analizie stanu powietrza w województwie opolskim dla miasta Korfantów należącego do strefy opolskiej występują następujące klasy zagrożenia ze względu na kryterium – ochrona zdrowia ludzi:

- SO₂ – klasa 1.
- NO₂ – klasa 1,
- CO – klasa 1,
- C₆H₆ – klasa 2 lub 3,
- O₃ – klasa 3a,
- PM₁₀ – klasa 3a,
- PM_{2,5} – klasa 3a,
- Pb w PM₁₀ – klasa 1,
- As w PM₁₀ – klasa 1,
- Cd w PM₁₀ – klasa 1,
- B(a)P w PM₁₀ – klasa 3b.

7.5. GOSPODARKA WODNA I ŚCIEKOWA

Stan czystości rzek

Okresowe pomiary czystości wód prowadzone są dla Ścinawy Niemodlińskiej. W ostatnich publikowanych dla rzeki badaniach WIOŚ Opole rzeka ma 2 klasę z badań biologicznych, fizyko-chemicznych i morfologicznych. Jej stan i potencjał ekologiczny oceniany jest jako dobry.

Wody podziemne

W ostatnich latach na terenie miasta nie prowadzono badań wód podziemnych. Systematycznymi kontrolami objęte były obiekty przeznaczone do zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę, a więc wodociągi publiczne. Z prowadzonych stałych analiz wynika, że wody podziemne będące źródłem zaopatrzenia ludności w wodę spełniają warunki normatywne dla wody do picia.

Gospodarka ściekowa

Obszar objęty opracowaniem jest wyposażony w system kanalizacji sanitarnej. Wytwarzane ścieki na obszarze odprowadzane są do oczyszczalni w Korfantowie, usytuowanej poza obszarem planu, która uległa rozbudowie i modernizacji. Oczyszczalnia ścieków może przyjąć ścieki z wszystkich nowych terenów planowanych do zabudowy.

7.6. GOSPODARKA ODPADAMI

Na obszarze planu prowadzi się planową zorganizowaną gospodarkę odpadami komunalnymi. Są one selektywnie zbierane i odbierane przez firmę mającą umowę z gminą, a następnie magazynowane na składowisku odpadów. Gospodarkę odpadami produkcyjnymi i usługowymi regulują stosowne zezwolenia. Podczas prac inwentaryzacyjnych nie stwierdzono obecności dzikich składowisk odpadów.

7.7. HAŁAS

Najważniejszym źródłem hałasu na obszarze planu jest ruch komunikacyjny z drogi wojewódzkiej 407. Nie stwierdzono przekroczeń ponadnormatywnych. Na obszarze objętym planem nie występują uciążliwe zakłady produkcyjne i usługowe, które mogłyby ponadnormatywnie zagrażać klimatowi akustycznemu.

7.8. PROMIENIOWANIE NIEJONIZUJĄCE

Głównymi źródłami promieniowania niejonizującego w środowisku są elektroenergetyczne linie napowietrzne średniego napięcia, sieć rozdzielcza średnich i niskich napięć oraz stacje bazowe telefonii komórkowej. Na obszarze objętym planem linie elektroenergetyczne prowadzone są jako przewody doziemne. Na obszarze planu nie występują linie wysokiego napięcia, dla których wyznacza się strefy ochrony. Na terenie oznaczonym symbolem UIT usytuowana jest istniejąca stacja bazowa telefonii komórkowej. Nie stwierdzono ponadnormatywnego oddziaływania instalacji.

7.9. TENDENCJA DO ZMIAN PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Przy założeniu pozostawienia obecnej struktury środowiska przyrodniczego obszaru planu funkcjonowanie środowiska nie ulegnie większym zmianom lub nieznacznie się pogorszy i na każdym z typów stref funkcjonalno-przestrzennych będzie przebiegać odmiennie. Na nielicznych terenach rolnych biocenozy będą miały charakter monokultur rolnych ze zmieniającymi się sezonowo, w zależności od upraw, zespołami segetalnych roślin i pospolitych dla agroekosystemów gatunków zwierząt. Kierunki i intensywność degradacji środowiska będą zależne od intensywności nawożenia oraz stosowania środków ochrony roślin. Degradacja nastąpi w wyniku zastosowania dawek przekraczających próg odporności biocenoz. Na terenach łąk i pastwisk w dolinie Ścinawy Niemodlińskiej struktura roślinności pozostanie bez zmian. Biorąc pod uwagę jednak występujące tendencje w zagospodarowaniu terenów łąkowych w dolinach rzecznych należy się spodziewać stopniowego zaorywania łąk, co jest procesem bardzo niekorzystnym.

Na terenach zabudowanych wschodniej części planu, w przypadku braku realizacji ustaleń planu, prognozuje się rozwój flory i fauny ruderalnej, która będzie przenikać zbiorowiska segetalne oraz w mniejszym zakresie degradować zbiorowiska wodno-błotne i łąkowe. W związku z tym, że poza doliną Ścinawy Niemodlińskiej większość terenów planu to obecnie zabudowane tereny miejskie, charakter środowiska przyrodniczego pozostanie zdewastowany, ale bez występowania oddziaływań ponadnormatywnych.

W zakresie akumulacji zanieczyszczeń oraz intensywnych zmian roślinności postępować będzie również degradacja terenów przy drogach. Z jednej strony na terenach tych zwiększy się akumulacja komunikacyjnych zanieczyszczeń gazowych i pyłowych (w tym metali ciężkich), z drugiej strony wzdłuż tych dróg odbywać się będzie zasilanie nowymi dla obszaru badań gatunkami synantropijnymi. Postępować będzie również wzrost zagrożenia hałasem komunikacyjnym.

W zakresie prognozowanych zmian w środowisku przyrodniczym możliwe i bardzo prawdopodobne są następujące procesy:

- dalsza koncentracja zanieczyszczeń w glebach i powietrzu atmosferycznym, w szczególności w pasie przyległym do dróg,
- pogorszenie stanu czystości wód podziemnych I-ego poziomu wodonośnego,
- dalsze zmniejszanie walorów przyrodniczych, w tym naturalnej różnorodności florystycznej i faunistycznej w dolinie Ścinawy Niemodlińskiej,
- zwiększenie się obszarów bezpowrotnie zdewastowanych przez procesy urbanizacji i industrializacji.

7.10. WYKAZ GATUNKÓW ROŚLIN, GRZYBÓW I ZWIERZĄT ORAZ SIEDLISK PRZYRODNICZYCH I TYPÓW KRAJOBRAZU NATURALNEGO ORAZ FORM PRZYRODY NIEOŻYWIONEJ

Na obszarze objętym planem nie stwierdzono występowania:

- chronionych gatunków roślin,
- chronionych gatunków grzybów.

Na obszarze planu stwierdzono występowanie siedlisk przyrodniczych Natura 2000 oraz siedlisk chronionych dyrektywą habitatową zwierząt. Zostały one przedstawione na rysunkach prognozy stanu istniejącego i docelowego. Opis jest zamieszczony w rozdziale 7.1.2. Uznano, że łąki na terenach R2, R3, R4, R5 i ZS2 są potencjalnymi siedliskami modraszków telejus i nausiotous.

Na obszarze planu wyróżnia się następujące typy krajobrazu naturalnego:

- **krajobraz den dolin z aluwiami**, występuje w najbardziej klasycznej postaci w dolinie Ścinawy Niemodlińskiej. Są to płaskie obszary akumulacji rzecznej z madami, a wyżej z piaskami i żwirami. Pod względem wysokości bezwzględnych są to najniższe położone obszary planu. Charakterystyczną cechą tych krajobrazów jest występowanie obniżień starorzeczy i paleomeandrów, które jednak na wysokości planu nie występują. Biorąc pod uwagę formy zagospodarowania krajobraz ten występuje w odmianie łąkowo-pastwiskowej, gruntów ornych, stawów oraz zadrzewień i lasów łęgowych,
- **krajobraz wysoczyzn postglacjalnych z piaskami, żwirami, glinami zwałowymi i lessami** – występuje na wysoczyźnie na wschód od doliny Ścinawy Niemodlińskiej. Został przekształcony na skutek rozwoju miasta. Obejmuje niemal wyłącznie tereny zabudowane o charakterze historyczno-kulturowym w centrum i podmiejskim na zewnątrz centrum miasta.

Występujące na obszarze planu formy przyrody nieożywionej to:

- geologia – dominujące grunty nasypowe, związane z zabudową, na terenach niezabudowanych w dolinie mady rzeczne i piaski, na wysoczyźnie piaski, gliny zwałowe i lessy,
- geomorfologia – dolina Ścinawy Niemodlińskiej, wyraziste zbocza doliny i położone na wschód wysoczyzny faliste,
- wody powierzchniowe – uregulowane koryto Ścinawy Niemodlińskiej, rowy i młynówki, stawy rybne.

7.11. WYKAZ FORM OCHRONY PRZYRODY

Na obszarze objętym planem nie występują formy ochrony przyrody, poza wymienionymi wyżej stanowiskami chronionych gatunków zwierząt.

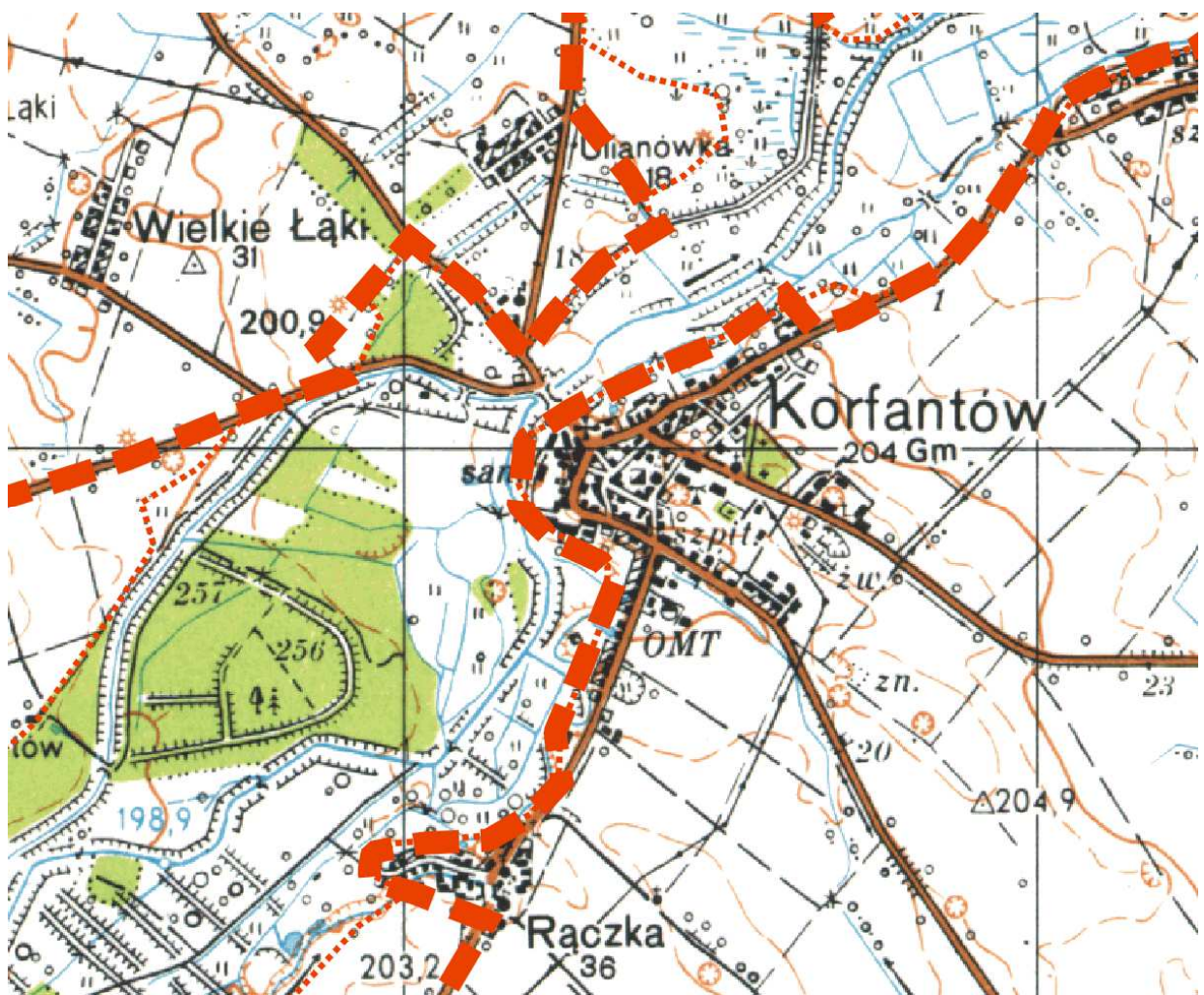
Najbliższe pomniki przyrody – dęby szypułkowe zlokalizowane są w odległości ok. 280 m od granic obszaru planu w obrębie naturalnego zadrzewienia łęgowego po założeniach parkowych. Ustalenia planu w żaden sposób nie wpłyną na funkcjonowanie procesów przyrodniczych w strefie pomników przyrody.

W granicach obszaru objętego planem obejmuje się ochroną regionalny korytarz ekologiczny w granicach projektowanego Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Ścinawy Niemodlińskiej. Granicę tego obszaru wskazano na docelowym stanie zagospodarowania. Charakterystyka projektowanego OCHK przedstawia się następująco:

- **Położenie administracyjne:** powiat Nysa, Gminy: Nysa, Prudnik, Korfantów.
- **Położenie fizycznogeograficzne:** Równina Niemodlińska, Płaskowyż Głubczycki.
- **Powierzchnia:** 2002 ha.

- **Cel ochrony:** zachowanie mozaikowatych krajobrazów doliny Ścinawy Niemodlińskiej z biocenozami wodnymi, wodno-błotnymi, łąkowymi, kompleksami zadrzewień i lasów, celem zapewnienia funkcjonalności korytarza ekologicznego o znaczeniu regionalnym.
- **Walory przyrodnicze:** obszar doliny rzecznej z dobrze zachowanymi ekosystemami wodnymi, wodno-błotnymi, łąkowymi, zadrzewieniami oraz lasami. Wysokie walory fizjonomiczne krajobrazu. Korytarz średniej wielkości rzeki, w którym znaczny odsetek gruntów zajmują tereny otwarte, głównie łąki świeże *Arrhenatherion* i bagienne *Calthion*. Na niewielkich powierzchniach zachowały się także łąki wilgotne *Molinion*. Zbiorowiska leśne tego korytarza, to przede wszystkim olsy *Alnion glutinosae*, łągi jesionowo-olszowe *Fraxino-Alnetum*, łągi wiązowo-jesionowe *Ficario-Ulmetum* oraz grądy *Galio-Carpinetum*. Do najciekawszych gatunków tego obszaru należą kosaciec syberyjski *Iris sibirica*, lilia złotogłów *Lilium martagon*, przytulia leśna *Galium sylvaticum*, śnieżyczka przebiśnieg *Galanthus nivalis*, jeziora drobna *Najas minor*, nadwodnik sześciopręcikowy, trójpręcikowy i naprzeciwnolistny *Elatine hexandra*, *E. triandra*, *E. hydropiper*, cibora brunatna *Cyperus fuscus*, grzybień biały *Nymphaea alba*, sitowiec nadmorski *Bolboschoenus maritimus* i szereg innych. Ze zwierząt warto odnotować stałą i silną populację bobra *Castor fiber*.
- **Zagrożenia:** rolnictwo, melioracje odwadniające.
- **Pilność ochrony** – krótkoterminowa, **średnioterminowa**, długoterminowa.

RYS. 4 . PROJEKTOWANY OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU DOLINA ŚCINAWY NIEMODLIŃSKIEJ

MAPA 1. Granice projektowanego OCHK Dolina Ścinawy Niemodlińskiej na wysokości terenu opracowania według propozycji docelowego systemu obszarów chronionych województwa opolskiego.

7.12. ISTNIEJĄCY SPOSÓB ZAGOSPODAROWANIA ORAZ JEGO SKUTKI DLA ŚRODOWISKA

Na analizowanym obszarze można wyróżnić 4 główne strefy funkcjonalno-przestrzenne różniące się sposobem zagospodarowania:

- **Strefę I - zabudowy**, z dominacją zabudowy małego miasteczka o założeniach historycznych – strefa obejmuje większość terenów wyznaczonych planem i zaznacza się największą intensywnością zabudowy w części centralnej,
- **Strefę II - wolna od zabudowy Dolina Ścinawy Niemodlińskiej**, obejmującą tereny rolne i zadrzewień łągowych zlokalizowane wzdłuż rzeki,
- **Strefę III - tereny stawów** – w strefie występują stawy hodowlane zajmujące południowy fragment doliny Ścinawy Niemodlińskiej.

Uwzględniając zależności między poszczególnymi elementami środowiska przyrodniczego i zależności między poszczególnymi oddziaływaniami skutki wpływu istniejącego sposobu zagospodarowania na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego przedstawiają się następująco:

- różnorodność biologiczna – w strefach zabudowanych nastąpiła dewastacja naturalnych układów biocenotycznych, w strefach rolniczych – degradacja, w strefach dolinnych – lokalnie zostały zachowane seminaturalne biocenozy;
- ludzie – nie występują istotne zagrożenia dla ludności, z wyjątkiem zagrożeń powodziowych;
- zwierzęta i rośliny – poza doliną Ścinawy Niemodlińskiej, walory florystyczne i faunistyczne zostały bardzo silnie zdewastowane lub zdegradowane;
- woda – nie występują istotne zagrożenia dla wód powierzchniowych, ze względu na skanalizowanie obszarów zabudowanych;
- powietrze – zanieczyszczone jest głównie emisjami niskimi z lokalnych kotłowni, nie występują ponadnormatywne zanieczyszczenia przemysłowe i komunikacyjne;
- powierzchnia ziemi – na terenach zabudowanych uległa dewastacji, na terenach dolinnych oraz na terenach rolnych nie uległa większym przejawom degradacji;
- krajobraz – ma charakter miejski, więc jest silnie przekształcony. Lokalnie na terenach zabudowanych ma wysokie walory historyczno-kulturowe, a w dolinie Ścinawy Niemodlińskiej przyrodnicze;
- klimat – nie występują większe zmiany klimatyczne poza zmianami obejmującymi miejską wyspę ciepła, zakłócony jest klimat akustyczny wzdłuż drogi wojewódzkiej 407;
- zasoby naturalne – nie są w istotny sposób zagrożone, nie występują złoża surowców mineralnych, zasoby wód są wystarczające do pokrycia potrzeb mieszkańców;
- zabytki – istniejący sposób zagospodarowania nie stanowi bardzo istotnego zagrożenia dla zabytków chociaż stan wielu zabytkowych obiektów nie jest najlepszy;
- dobra materialne – nie stwierdzono istotnego wpływu istniejącego sposobu zagospodarowania na dobra materialne.

7.13. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

W związku z prognozowanym wpływem ustaleń planu na tereny objęte planem, stan ten jest tożsamy z przedstawionym powyżej stanem środowiska przyrodniczego na obszarze planu.

8. PROGNOZOWANY SPOSÓB ZAGOSPODAROWANIA I JEGO WPŁYW NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

8.1. ZGODNOŚĆ PROJEKTOWANEGO UŻYTKOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA TERENU Z UWARUNKOWANAMI Z OPRACOWANIA EKOFIZJOGRAFICZNEGO

Projektowane przeznaczenie terenu, w większości obejmujące realizację funkcji mieszkaniowych i usługowych na terenach zabudowanych miasta, nie jest sprzeczne z uwarunkowaniami fizjograficznymi, w tym reprezentowanymi przez wartości przyrodnicze przestrzeni. Dolina Ścinawy Niemodlińskiej w strefie wysokich walorów przyrodniczych została wyłączona z zabudowy, podobnie jak w strefie zagrożenia powodziowego. Na łąkach będących potencjalnym siedliskiem modraszaków telejus i nausitous odstąpiono od dopuszczalnych form zagospodarowania w postaci wód powierzchniowych i gospodarstw rybackich. W projekcie planu chroni się, stwierdzone w opracowaniu ekofizjograficznym, walory przyrodnicze w postaci siedlisk przyrodniczych Natura 2000, a także koncentracji najważniejszych gatunków fauny.

Teren MN4-MN6, najbardziej intensywnego przyszłościowego zainwestowania, zlokalizowany jest głównie na terenach rolnych przyległych do obszarów zabudowanych między stawami i zabudową. W obowiązującym miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Korfantów teren ten przeznaczony jest także pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, a analizowany projekt planu oferuje szczegółowe rozwiązania przestrzenne zespołu zabudowy z towarzyszącą mu zielenią urządzoną. Zachodnia część tego terenu położona jest w dolinie Ścinawy Niemodlińskiej, w nieco wyższych położeniach dna doliny. Ma dosyć niekorzystne uwarunkowania geologiczno-gruntowe, hydrogeologiczne i mikroklimatyczne, ale korzystne warunki rzeźby terenu dla lokalizacji funkcji mieszkaniowych MN. Na całym tym terenie nie występują gatunki roślin i siedliska podlegające ochronie. Występujące tu populacje zwierząt są typowe dla terenów rolnych i osadniczych regionu. W obrębie stanowiska archeologicznego (grodziska wpisanego do rejestru zabytków) planuje się teren zieleni urządzonej Z7 i Z8, które wzmocnią walory przyrodnicze.

Planowana zabudowa w lukach wzdłuż ulic miasta jest bardziej zgodna z uwarunkowaniami fizjograficznymi, hydrogeologicznymi i geologiczno-gruntowymi.

Najmniej korzystne warunki ekofizjograficzne występują wzdłuż koryta Ścinawy Niemodlińskiej, gdzie występują płytkie wody gruntowe, grunty mineralno-organiczne, złe warunki mikroklimatyczne oraz zagrożenie powodziowe. Lokalnie występują natomiast cenne biocenozy wodno-błotne. W tych położeniach nie są planowane nowe funkcje związane z intensywną zabudową. Dominują w planie tereny stawów oraz roślinności łąkowej.

Generalnie ustalenia planu zachowują korytarz ekologiczny doliny Ścinawy Niemodlińskiej w stanie takim, jaki obecnie występuje z wyjątkiem terenu MN6, gdzie nastąpi zabudowa części terenów otwartych rolnych.

8.2. SKUTECZNOŚĆ OCHRONY RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ

Obszar objęty planem w większości charakteryzuje się ogólnie bardzo małą bioróżnorodnością. Dominują tu tereny osadnicze miejskie z towarzyszącymi usługami oraz pozostałości gruntów ornych. Pod tym względem, w strefach zabudowy miejskiej, nie jest on godny prowadzenia szczególnego postępowania ochronnego. Obszarem o wyższej bioróżnorodności jest dolina Ścinawy Niemodlińskiej ze stawami, roślinnością łąkową oraz łąkami i pastwiskami.

W odniesieniu do najcenniejszych terenów położonych wzdłuż doliny Ścinawy Niemodlińskiej ustalenia planu nie prowadzą do degradacji istniejącej struktury ekologicznej. Są to tereny przeznaczone na użytki łąkowe, stawy oraz zieleń łąkową. Dla terenów tych

ustalono korzystne dla ochrony bioróżnorodności zasady zagospodarowania. Obszary koncentracji walorów przyrodniczych są chronione osobnymi ustaleniami dotyczącymi ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Na łąkach będących potencjalnym siedliskiem modraszków telejus i nausitous odstąpiono od dopuszczalnych form zagospodarowania w postaci wód powierzchniowych i gospodarstw rybackich, które mogłyby negatywnie wpływać na siedliska. Będą one obecnie bardziej skutecznie chronione.

Na terenach zdegradowanych i zdewastowanych realizacja ustaleń planu przyczyni się ogólnie do zwiększenia różnorodności biologicznej, przy czym również o kolejne taksyony roślin i zwierząt ruderalnych i segetalnych. Jest to proces typowy dla rozwoju miasta. Zwiększenie różnorodności biologicznej będzie się zatem wiązało z częściowym wzrostem walorów przyrodniczych, co związane będzie ze wzmocnieniem istniejącej zieleni nieurządzonej (ZS) i realizacją planowanej zieleni urządzonej (Z). Wyjątkiem są tu tereny wód powierzchniowych na stawach (RP), w rzece (WS) i na terenach łąkowych w północnej części planu (R1-5).

Zwiększenie się walorów przyrodniczych związanych ze wzrastającą bioróżnorodnością będzie można najprawdopodobniej odnotować na nowych terenach zieleni (ZS i Z), które mogą powstać w wyniku realizacji ustaleń planu. Na nowych terenach zieleni urządzonej w obrębie poszczególnych zespołów zabudowy, przy odpowiednim ich zagospodarowaniu mogą powstać liczne nisze ekologiczne, cenne szczególnie dla bezkręgowców i typowych dla obszarów osadniczych gatunków ptaków i płazów (w przypadku tych ostatnich wzrost liczebności może nastąpić po utworzeniu sztucznych ekosystemów wodnych).

Wzrost liczebności gatunków ruderalnych i segetalnych oraz wzrost liczebności ich populacji należy uznać za największe zagrożenie dla bioróżnorodności florystycznej i faunistycznej obszaru planu i terenów do niego przyległych. Negatywne skutki tego zjawiska mogą być szczególnie dotkliwe dla strefy doliny Ścinawy Niemodlińskiej, jak wykazały badania terenowe i tak już znacznie przekształconej.

8.3. OCENA WŁAŚCIWYCH PROPORCJI MIĘDZY TERENAMI O RÓŻNYCH FORMACH UŻYTKOWANIA TERENÓW

Na dominującej części obszaru objętego planem istnieją kwartały zabudowy miasteczkowej z dominacją zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej. Ocenia się, że tereny te stanowią ok. 80% powierzchni obszaru objętego pracami planistycznymi. W ustaleniach planu dla poszczególnych terenów przyjęto właściwe stosunki powierzchni biologicznie czynnej do powierzchni zabudowanej. Często, w już istniejącej zabudowie, wynikają one z aktualnej intensywności zabudowy. Dla nowych terenów planowanych do zabudowy na obrzeżach miasta zaplanowano wskaźniki umożliwiające tworzenie harmonijnych układów zabudowy z zielenią towarzyszącą.

Udział powierzchniowy nowych terenów planowanych do zabudowy, kosztem gruntów ornych lub nieużytków, nie przekracza 10% powierzchni obszaru objętego planem. Największa strefa nowej zabudowy MN4-6 obejmuje duże działki w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej z centralnie usytuowanym obszarem zieleni urządzonej Z7. Pozostałe tereny nowej zabudowy planowane są w lukach między już zabudowanymi terenami. Luki te zazwyczaj pozwalają na zabudowę jednym lub maksymalnie kilkoma budynkami mieszkalnymi, co jest korzystne z punktu widzenia przeciwdziałania intensyfikacji zabudowy i jej potencjalnego przegęszczenia, a także ze względu na odtworzenie historycznego układu zabudowy.

Tereny łąkowe i tereny stawów pozostają niezabudowane. Planuje się też zachowanie struktury łąk i pastwisk i zapobieganie ich zaorywaniu. Zachowane zostają obszary najcenniejsze przyrodniczo, w tym siedlisko łągu olszowego.

Ocenia się, że proporcje między różnymi terenami planu wynikają głównie z już istniejącego zagospodarowania i są właściwe.

8.4. SKUTKI PROGNOZOWANEGO SPOSOBU ZAGOSPODAROWANIA NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE - PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Natura 2000

Obszar planu zlokalizowany jest poza istniejącymi i projektowanymi obszarami Natura 2000. Najbliżej położonym obszarem jest ostoja SOO Bory Niemodlińskie – ponad 7 km na północ. Jak dotychczas nie potwierdzono czy dolina Ścinawy Niemodlińskiej, będąca korytarzem ekologicznym, odpowiada za spójność i integralność sieci Natura 2000. Gdyby jednak miała znaczenie dla ochrony SOO Natura 2000 Bory Niemodlińskie, to w granicach określonych na rysunku planu regionalny korytarz ekologiczny Dolina Ścinawy Niemodlińskiej, podlega on ochronie. W obrębie doliny ochronie podlegają także siedliska przyrodnicze chronione oraz koncentracje chronionych gatunków zwierząt. Na łąkach będących potencjalnym siedliskiem modraszków telejus i nausitous odstąpiono od dopuszczalnych form zagospodarowania w postaci wód powierzchniowych i gospodarstw rybackich, które mogłyby negatywnie wpływać na siedliska.

Wpływ na środowisko

Oddziaływania realizowanego planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego oraz zdrowie i życie ludzi ocenia się w poniższej tabeli

**TABELA 3.
SYNTETYCZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU UWZGLĘDNIAJĄCA ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE.**

Symbol terenu w planie	Oddziaływanie na											
	Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Klimat	Gleby	Zasoby naturalne	Krajobraz	Zabytki
ZL, ZS, ZP, Z	+1	+5	0	+2	+2	+2	+3	+3	+2	0	+4	0
WS	+1	+3	0	+5	+4	+2	-	+1	-	0	+2	0
R1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0
R2-6	+1	+3	0	+1	+1	0	+1	0	+1	0	+2	0
MN, MW, MN(U), MM(U), MU	0	2	0	0	1	1	2	1	3	0	2	0
U(M), U,U(Z), UZ, UKr, UIT	0	2	0	0	1	1	3	2	3	0	2	0
RP	0	2	2	2	2	2	2	1	2	0	2	0
PU	0	4	2	2	2	3	4	3	5	0	4	0
KP, KDG,	0	4	2	2	2	4	5	3	5	0	3	0

KDZ, KDL, KDD, KS, KDP, KDPR, KDW, KS, KS(W)												
E, W, K	0	1	1	0	0	1	4	1	4	0	2	0

Opracowanie własne – K.B.

Oznaczenia:

1-5 oddziaływanie negatywne: 1 – bardzo małe, 2 – małe, 3 – średnie, 4 – duże, 5 – b. duże, 0 – oddziaływanie neutralne:)

+ - oddziaływanie pozytywne wg skali jak wyżej

* - ocena wpływu trudna do oszacowania, zależna od lokalizujących się w strefie aktywności gospodarczej podmiotów.

TABELA 4.
TYPOLOGIA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Symbol terenu w planie	Typ oddziaływania
ZL, ZS, ZP, Z	Bezpośrednie i pośrednie, wtórne, skumulowane, długoterminowe, stałe, pozytywne
R	Bezpośrednie i pośrednie, wtórne, skumulowane, długoterminowe, stałe, umiarkowanie negatywne
MN, MW, MN(U), MM(U), MU	Bezpośrednie – podczas budowy, pośrednie – podczas funkcjonowania, możliwe wtórne, skumulowane, średnioterminowe podczas budowy i długoterminowe podczas funkcjonowania, stałe, chwilowe podczas budowy, negatywne
U(M), U, UZ, UKr, UIT	Bezpośrednie – podczas budowy, pośrednie – podczas funkcjonowania, możliwe wtórne, skumulowane, średnioterminowe podczas budowy i długoterminowe podczas funkcjonowania, stałe, chwilowe podczas budowy, negatywne
RP, PU	Bezpośrednie – podczas budowy oraz funkcjonowania w zakresie oddziaływań zewnętrznych procesów technologicznych, pośrednie – podczas funkcjonowania związane z możliwością wpływu degradowanego elementu środowiska przyrodniczego na inny element, możliwe wtórne, skumulowane, średnioterminowe podczas budowy i długoterminowe podczas funkcjonowania, podczas funkcjonowania stałe, chwilowe podczas budowy, negatywne
KP, KDG, KDZ, KDL, KDD, KDS, KDP, KDPR, KDW, KS, KS(W)	Bezpośrednie – podczas budowy oraz funkcjonowania w zakresie oddziaływań hałasu i zanieczyszczeń powietrza, pośrednie – podczas funkcjonowania związane z możliwością wpływu degradowanego elementu środowiska przyrodniczego na inny element, możliwe wtórne, skumulowane, średnioterminowe podczas budowy i długoterminowe podczas funkcjonowania, podczas funkcjonowania stałe, chwilowe podczas budowy, negatywne
E, W, K	Bezpośrednie podczas budowy i funkcjonowania, pośrednie, możliwe wtórne, skumulowane, długookresowe, możliwe pozytywne i negatywne

Opracowanie własne – K.B.

Z zestawienia przedstawionego w tabeli wynika, że najsilniej zagrożonymi elementami środowiska przyrodniczego przez realizację ustaleń planu są gleby i powierzchnia terenu oraz

krajobraz. Jest to zagrożenie związane z procesami zabudowy terenów dotychczas otwartych, w większości rolniczych. Oddziaływanie na gleby i powierzchnię ziemi będzie miało głównie charakter bezpośredni, krótko- i średnioterminowy, w znacznym zakresie nieodwracalny, oddziaływanie na krajobraz - bezpośredni i długoterminowy. Biorąc pod uwagę, że nowe tereny planowane do zabudowy stanowią bardzo niewielki udział w strukturze obszaru objętego planem nie należy się spodziewać znaczącego pogorszenia warunków przyrodniczych.

Mniej istotne będzie zagrożenie dla wód podziemnych, obejmujące głównie przekształcenia w obrębie ośrodka występowania wód gruntowych. Nie powinno dochodzić do zmian zagrażających ujęciom wód. Będzie to zagrożenie pośrednie, może być długookresowe lub krótkookresowe. Może mieć charakter skumulowany. W szczególności może się nasilić na obszarach płytko występujących wód w dolinie Ścinawy Niemodlińskiej

Wody powierzchniowe będą zagrożone w stopniu niewielkim, pod warunkiem budowy sprawnych systemów kanalizacyjnych, co jest istotne na terenach zabudowy miejskiej. Zagrożenie będzie miało charakter długookresowy i pośredni. Może mieć charakter skumulowany.

W dość niewielkim stopniu zagrożone będzie powietrze. Generalnie jedynie w strefie nowej zabudowy należy się liczyć ze zwiększeniem niskiej emisji i imisji. W zakresie hałasu, drgań i wibracji największe zagrożenie będzie występować na terenie przy drodze wojewódzkiej (KDG i KDZ1) i związane będzie z komunikacją. Zagrożenie ze strony produkcji, składów i usług powinno być rozpatrywane na etapie decyzji środowiskowej. Zagrożenia dla stanu środowiska mogą mieć charakter długookresowy i będą bezpośrednie. Należy się liczyć z efektem kumulacji. W sprzyjających warunkach jednak zabudowa hal produkcyjnych może stanowić ekran ograniczający rozprzestrzenianie się hałasu komunikacyjnego oraz drgań. W związku z niewielką intensywnością zachowanych w planie funkcji PU i de facto już ich zrealizowaniem nie będą występować oddziaływania istotne. Większa część terenu istniejących zakładów produkcyjnych i magazynowo-składowych w projekcie planu została przeznaczona pod planowaną zabudowę mieszkaniową wielorodzinną (MW1 i MW2).

Różnorodność biologiczna, ze względu na niewielkie walory przyrodnicze terenów, które będą podlegać najintensywniejszym zmianom, nie będzie w istotny sposób zubożona. Wyjątek stanowi część terenów wzdłuż łąk w dolinie Ścinawy Niemodlińskiej i przy stawach (RP1), gdzie wzrośnie antropopresja. W dolinie Ścinawy Niemodlińskiej, w strefach o podwyższonych walorach przyrodniczych różnorodność przyrodnicza powinna pozostawać na podobnym poziomie co obecnie. Ustalenia planu do tego zmierzają nakazując chronić najcenniejsze walory.

Łącznie przewiduje się następujące wpływy realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy:

- **obszary Natura 2000** – nie przewiduje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania ustaleń planu na projektowane obszary Natura 2000, integralność tych obszarów oraz związki strukturalno-funkcjonalne między nimi. Odległość obszarów, znaczna izolacja przestrzenna struktur przyrodniczych, przeznaczenie terenów najbliższej zlokalizowanych wskazuje, że procesy rozwoju zagospodarowania przestrzennego odbywające się z niewielką intensywnością, nie będą znacząco oddziaływać na przedmiot ochrony obszarów Natura 2000;
- **różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta** – głównie występować będą oddziaływania bezpośrednie i pośrednie oraz możliwe wtórne, długoterminowe i stałe. Nie przewiduje się istotnych zmian w zakresie występujących gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych. Na łąkach będących potencjalnym siedliskiem modraszków telejus i nausitous odstępiono od dopuszczalnych form zagospodarowania w postaci wód powierzchniowych i gospodarstw rybackich, które mogłyby negatywnie wpływać na siedliska. Ochronie podlegają zidentyfikowane w opracowaniu ekofizjograficznym strefy występowania podwyższonych walorów przyrodniczych, jak siedliska przyrodnicze chronione, koncentracje stanowisk chronionej fauny, łąki i pastwiska oraz stawy. Po zrealizowaniu ustaleń planu związanych z zabudową nastąpi dalsza, ale nieznaczna w skali miasta synantropizacja szaty roślinnej i fauny. Rozwój zagospodarowania

przestrzennego związanego z zabudową będzie następować w lukach już istniejącej zabudowy lub na jej obrzeżach, co ogranicza negatywne konsekwencje synantropizacji. Zmiany w roślinności na już zdegradowanych obszarach rolnych i zabudowanych nie powinny naruszyć równowagi przyrodniczej w świecie roślinnym i zwierząt. Po realizacji ustaleń planu nie powinna istotnie zwiększyć się presja gatunków ruderalnych i segetalnych, zwiększy się natomiast, na wszystkich terenach planowanych pod zabudowę obszar utraconych powierzchni biologicznie czynnych. Przyjęto korzystne warunki ochrony śliza na terenach WS1-WS5 (w wodach Ścinawy Niemodlińskiej), zakazuje się bowiem sytuowania zabudowy (budyneków i budowli przekrytych dachem), z wyjątkiem budowli stanowiących urządzenia wodne, obowiązuje ochrona stanowisk występowania kluczowych gatunków zwierząt, obowiązuje ochrona siedliska chronionych gatunków ryb; w obiektach budowlanych stanowiących przeszkodę dla migracji chronionych gatunków ryb obowiązuje zapewnienie przejścia dla tych zwierząt; obowiązuje zachowanie i wzmocnienie obudowy biologicznej strefy przybrzeżnej wód, wspomagającej procesy samooczyszczania się wód. Inne korzystne do ochrony bioróżnorodności ustalenia planu przedstawiono w rozdziale 9;

- **ludzi** – na najważniejszych w planie nowych terenach zabudowy mieszkaniowej, głównie jednorodzinnej, nie powinny występować zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi związane z realizowaną zabudową. Zagrożenie dla ludzi związane z zabudową produkcyjną powinno się zmniejszyć bowiem część terenu istniejących zakładów produkcyjnych przeznaczono pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną (MW1 i MW2). Dla poszczególnych typów terenów chronionych przed hałasem, w myśl przepisów odrębnych, przyjęto ustalenia normatywne ochrony hałasowej,
- **wody powierzchniowe** – ustalenia planu nie obejmują bezpośrednich zmian w sieci rzecznej doliny Ścinawy Niemodlińskiej. W zakresie ochrony stanu wód generalna zasada przyjęta w rozwiązaniach dokumentu wprowadza nakaz ochrony wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami. Podstawowym instrumentem jest tu budowa systemów infrastruktury technicznej odbioru i oczyszczania ścieków. Ustalenia planu nie przewidują działalności wpływającej znacząco na degradację wód powierzchniowych na terenach sąsiednich. Do ustaleń planu wprowadzono ustalenia dotyczące ochrony JCWP oraz obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Realizacja ustaleń planu nie zmieni warunków planu gospodarowania wodami i nie stanowi zagrożenia dla nie osiągnięcia celów środowiskowych ochrony wód. Przeciwnie, może przyczynić się do wskazywanej jako konieczna poprawy stanu wód Ścinawy Niemodlińskiej oraz wód podziemnych;
- **wody podziemne** – ustalenia planu nie powinny przyczyniać się do degradacji wód podziemnych. Cały obszar planu jest obszarem skanalizowanym, a ścieki oczyszczane są w oczyszczalni komunalnej, usytuowanej poza obszarem planu. Oddziaływanie potencjalnych nowych terenów mieszkaniowych i usługowych na wody podziemne powinno być przedmiotem rozstrzygnięć na etapie decyzji administracyjnych, w tym decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- **powietrze** – realizacja ustaleń planu nie powinna istotnie wpłynąć na stan powietrza atmosferycznego, w zakresie zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, z wyjątkiem nowych terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej, dla których wzrośnie nieznacznie niska emisja. Niska emisja z domów jednorodzinnych i nieuciążliwych usług nie powinna w istotny sposób pogorszyć stanu atmosfery. Nowe strefy tej zabudowy są zbyt małe, by w sposób istotny wpływać na pogorszenie stanu sanitarnego powietrza, a ponadto cały obszar planu jest zgazyfikowany co umożliwia korzystanie z tego źródła energii cieplnej;
- **powierzchnia ziemi** – na terenach z dopuszczoną nową zabudową mieszkaniową, usługową i inną będzie dochodzić do znacznego przekształcenia powierzchni ziemi i utraty powierzchni biologicznie czynnych. Powierzchnia tych terenów jest jednak niewielka (MN4, MN6). Po wybudowaniu budynków i budowli nastąpi częściowe przywrócenie na terenach niezabudowanych funkcji biologicznie czynnych. Przekształcenie będzie miało charakter bezpośredni, krótkoterminowy lub średnioterminowy. Na terenach już zabudowanych nie przewiduje się istotnych zmian powierzchni terenu. Ustalenia planu wskazują na konieczność minimalizacji przekształceń powierzchni terenu. Nie wystąpią

przekształcenia na terenach eksploatacji, co związane jest z niewystępowaniem złóż surowców mineralnych;

- **gleby** – dla terenów nowej zabudowy przewiduje się znaczną dewastację i degradację gleb (głównie MN4, MN5 i MN6). Po zrealizowaniu tej zabudowy nastąpi stworzenie nowej pokrywy glebowej w typie gleb industrialnych i urbanoziemnych. Oddziaływanie na gleby na części terenów planu, gdzie będą prowadzone prace ziemne, będzie bezpośrednie, może również być pośrednie;
- **klimat** – nie przewiduje się istotnych zmian klimatycznych, w tym mikroklimatycznych. Relatywnie największe zmiany mogą wystąpić na terenach lokalizowania budynków i budowli o dużych kubaturach, a takich się na obszarze planu nie przewiduje. Również na największych terenach obecnie niezabudowanych, dla których projektuje się zabudowę mieszkaniową, zmiany mikroklimatyczne mogą być większe, ale ze względu na niewielkie powierzchnie nie zaburzą istniejących warunków topoklimatycznych. Na terenach tych mogą nastąpić pośrednie i długookresowe zmiany mikroklimatyczne w zakresie np. wilgotności powietrza, temperatury, amplitud temperatur dobowych, lokalnej cyrkulacji przyziemnych warstw atmosfery i przewietrzania terenu. Ich zasięg przestrzenny będzie jednak bardzo niewielki. Zmiany mikroklimatyczne mogą obejmować również tereny zabudowane centrum miasta ze względu na wymaganą i dopuszczoną możliwość odkrycia cieków wodnych Młynówki Rącza;
- **zasoby naturalne** – plan nie wpływa w znaczący sposób na zasoby naturalne;
- **krajobraz** – ustalenia planu będą skutkować nieznacznymi zmianami w krajobrazie miasta, w szczególności na terenach obecnych gruntów rolnych i nieużytków przeznaczonych docelowo pod zabudowę. Nie przewiduje się dużych zmian krajobrazowych w obrębie najcenniejszych krajobrazów otwartych doliny Ścinawy Niemodlińskiej. Przewiduje się poprawę walorów krajobrazowych najstarszej i najcenniejszej kulturowo części miasta;
- **dobry materiał i zabytki** – realizacja planu nie będzie związana z istotną degradacją terenów sąsiednich, nie wpłynie na dobra materialne osób trzecich. W planie odtwarza się historyczny układ zabudowy miasta, chroni się zabytkową substancję (tj. zabytki wpisane do rejestru zabytków i ujęte w ewidencji zabytków), a także obejmuje się ochroną budynki istotne dla kompozycji zabytkowego układu urbanistycznego.

9. OCENA OKREŚLONYCH W PROJEKCIE PLANU MIEJSCOWEGO ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WARUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW WYNIKAJĄCYCH Z POTRZEB OCHRONY ŚRODOWISKA, PRAWIDŁOWEGO GOSPODAROWANIA ZASOBAMI PRZYRODY – ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE

9.1. ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA DLA CAŁEGO OBSZARU PLANU

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalono następujące wymogi związane z potrzebami ochrony środowiska oraz prawidłowego zagospodarowania przestrzennego:

- 1) skanalizowanie cieków wodnych i rowów dopuszcza się wyłącznie na terenach ulic i dróg, odcinkach skrzyżowań z ulicami i drogami, zjazdów i miejscach uzasadnionych istniejącym zagospodarowaniem terenu;
- 2) powierzchnie narażone na zanieczyszczenia substancjami szkodliwymi, mogącymi przenikać do wód lub do ziemi, należy uszczelnić, zabezpieczyć przed spływem zanieczyszczeń na tereny przyległe oraz wyposażyć w urządzenia oczyszczające i zabezpieczające przed przedostaniem się tych substancji do wód i ziemi;
- 3) w gospodarce odpadami obowiązują przepisy odrębne w tym zakresie;
- 4) zgodnie z przepisami odrębnymi, określającymi dopuszczalne poziomy hałasu, teren oznaczony symbolem:

- a) UZ1 i UZ2 – należy do terenów szpitali w miastach,
- b) MN1-7, MN(U)1-4 i MM(U)1-4 – należy do terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- c) MW1-4 – należy do terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego,
- d) MU1-8, MU10-21, U(M)1 i U(M)2 – należy do terenów mieszkaniowo-usługowych,
- e) MU9 – należy do terenów domów opieki społecznej,
- f) ZP1-4 – należy do terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

9.2. ZASADY OCHRONY PRZYRODY, W TYM TERENÓW I OBIEKTÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE

W projekcie planu miejscowego ustalono następujące wymagania związane z potrzebami ochrony przyrody oraz prawidłowego zagospodarowania przestrzennego:

- 1) objęto ochroną naturalne siedliska przyrodnicze 91E0 - łągi olszowe, o lokalizacji wskazanej na rysunku planu, dla ochrony których ustalono zakaz:
 - a) nakaz zachowania naturalnej roślinności;
 - b) zakaz prowadzenia robót ziemnych oraz podejmowania innych działań i czynności w obrębie siedliska, mogących bezpośrednio lub pośrednio spowodować zniszczenie, uszkodzenie, przekształcenie siedliska lub szkodliwą zmianę warunków wegetacji fitocenozy,
 - c) zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych i rzeźby terenu, jeżeli zmiany te nie służą ochronie lub przywróceniu siedliska dla właściwego stanu;
- 2) objęto ochroną łąki zmiennowilgotne (*Molinio-Arrhenatheretalia*), o lokalizacji wskazanej na rysunku planu, dla ochrony których ustalono zakaz:
 - a) przekształcania łąk zmiennowilgotnych,
 - b) podejmowania działań i czynności mogących bezpośrednio lub pośrednio spowodować zniszczenie, uszkodzenie, przekształcenie łąk lub szkodliwą zmianę warunków wegetacji,
 - c) dokonywania zmian poziomu zalegania wód gruntowych oraz zmian stosunków wodnych, w tym wykonywania melioracji odwadniających;
- 3) objęto ochroną projektowane pomniki przyrody, o lokalizacji wskazanej na rysunku planu:
 - dąb szypułkowy o obwodzie 420 cm, usytuowany w południowej części terenu UZ1,
 - dąb szypułkowy o obwodzie 370 cm, usytuowany na grobli stawów na terenie Z7,
 - lipa szerokolistna o obwodzie 450 cm, usytuowana na południowy-zachód od rynku, na terenie U(M)1;dla ochrony których ustalono zakaz:
 - a) sytuowania nowej zabudowy w rzucie korony drzewa,
 - b) wykonywania robót ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu oraz podejmowania innych działań i czynności w otoczeniu drzewa, mogących spowodować szkodliwą zmianę warunków wegetacji;
- 4) na rysunku planu wskazano stanowiska występowania kluczowych gatunków zwierząt, podlegające ochronie na podstawie przepisów odrębnych w zakresie ochrony przyrody:
 - Cf - bóbr (*Castor fiber*), w wodach Ścinawy Niemodlińskiej i łąkach w północno-zachodniej części miasta, na terenie WS2 i RZ4,
 - Aa - zimorodek (*Alcedo atthis*), w parku, na terenie ZP3 i ZP4,
 - Lc - gąsiorek (*Lanius collurio*), w zadrzewieniach i łąkach północnej części doliny Ścinawy Niemodlińskiej, na terenie RZ2, RZ3 i WS8,
 - Co - łabędź niemy (*Cygnus olor*), na stawach hodowlanych, na terenie RP1;
- 5) na rysunku planu wskazano siedlisko chronionych gatunków ryb, obejmujące wody koryta rzeki Ścinawy Niemodlińskiej, oznaczone na rysunku planu symbolem od WS1 do WS5, podlegające ochronie na podstawie przepisów odrębnych w zakresie ochrony przyrody:
 - koza (*Cobitis taenia*),
 - piskorz (*Misgurnus fossilis*);

- 6) objęto ochroną ostoje rozrodcze płazów, wskazane na rysunku planu na terenie RP1 i WS13 wraz z bezpośrednim otoczeniem na terenie ZP1, dla ochrony których obowiązuje:
 - a) zachowanie na zbiornikach wodnych roślinności wodnej, w tym szuwarów,
 - b) zachowanie zróżnicowanych warunków głębokościowych w zbiornikach wodnych, w formie wypłyceń i głębi, oraz brzegów zagospodarowanych gładzami i kamieniami,
 - c) ograniczenie gospodarczego wykorzystania oraz dostępu ludzi.
- 7) objęto ochroną aleję lipową, o lokalizacji wskazanej na rysunku planu na terenie KDZ2, dla ochrony której ustalono obowiązek uzupełnienia oraz wymiany drzew chorych i zamierających na nowe, tego samego gatunku;
- 8) objęto ochroną łąki będące potencjalnym siedliskiem modraszaków telejus i nausitous R2, R3, R4 i ZS1 i odstąpiono w zapisach planu od dopuszczalnych form zagospodarowania w postaci wód powierzchniowych i gospodarstw rybackich, które mogłyby negatywnie wpływać na siedliska.

9.3. ZASADY OCHRONY I KSZTAŁTOWANIA KRAJOBRAZU

W projekcie planu miejscowego ustalono następujące wymogi związane z potrzebami ochrony i kształtowania krajobrazu oraz prawidłowego zagospodarowania przestrzennego:

- 1) objęto ochroną regionalny korytarz ekologiczny Doliny Ścinawy Niemodlińskiej, w granicach określonych na rysunku planu, tożsamy z granicami projektowanego Obszaru Chronionego Krajobrazu, a dla ochrony jego walorów przyrodniczych i krajobrazowych ustalono:
 - a) zakaz zabudowy, z wyjątkiem terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem RP1,
 - b) zakaz lokalizacji rodzinnych ogrodów działkowych, sadów i plantacji,
 - c) zakaz lokalizacji urządzeń kanalizacji oraz utylizacji ścieków i odpadów dla potrzeb rolnictwa,
 - d) nakaz utrzymania mozaiki zbiorowisk wodnych, wodno-błotnych i łąkowych, leśnych i zadrzewieniowych, w szczególności zbiorowisk łąk zmiennowilgotnych i liniowych, przyrodnych zadrzewień o charakterze łągów olszowych, a także podmokłych obniżen terenu,
 - e) zakaz zmiany rzeźby terenu, z wyjątkiem zmian związanych z gospodarką wodną i ochroną przed powodzią. Na łąkach będących potencjalnym siedliskiem modraszaków telejus i nausitous R2, R3, R4 i ZS1 odstąpiono od dopuszczalnych form zagospodarowania w postaci wód powierzchniowych i gospodarstw rybackich, które mogłyby negatywnie wpływać na siedliska.
 - f) zakaz prostowania i skracania biegu koryt cieków wodnych, likwidowania trenów podmokłych i wodno-błotnych oraz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli nie służą one ochronie przyrody lub zrównoważonemu wykorzystaniu użytków zielonych i lasów, racjonalnej gospodarce wodnej i ochronie przeciwpowodziowej,
 - g) zakaz przekształcania łąk trwałych i pastwisk trwałych;
- 3) objęto ochroną strefę ekspozycji, zawartą pomiędzy punktem widokowym i osiami widokowymi oznaczonymi na rysunku planu, w której ochronie podlega widok na:
 - południową pierzeję rynku, z ulicy Wyzwolenia,
 - wzgórze z zamkiem, stanowiącym historyczną dominantę przestrzenną, od strony parku i rzeki Ścinawy Niemodlińskiej,
 - wzgórze z zamkiem, stanowiącym historyczną dominantę przestrzenną, od strony historycznego dziedzińca zamkowego,
 - wzgórze z kościołem, stanowiącym historyczną dominantę przestrzenną, z ulicy Wyzwolenia;dla ochrony której obowiązuje:
 - a) zakaz sytuowania obiektów mogących przesłonić, zakłócić lub oszpecić odbiór widoku,

- b) nakaz komponowania zieleni towarzyszącej w sposób umożliwiający ekspozycję widoku.

Ponadto objęto ochroną elementy zagospodarowania przestrzennego tj. historyczne układy zieleni, kształtujące krajobraz terenów zabudowanych:

- 1) objęto ochroną szpalery drzew, wskazane na rysunku planu na terenie Z4 i KDW4, dla ochrony których ustalono:
 - a) nakaz zachowania historycznej kompozycji szpaleru drzew towarzyszących zabytkowemu zespołowi zabudowy,
 - b) nakaz uzupełnienia oraz wymiany drzew chorych i zamierających na nowe, tego samego gatunku,
 - c) zakaz prowadzenia robót ziemnych i budowlanych oraz podejmowania innych działań i czynności w otoczeniu szpaleru drzew, w sposób mogący spowodować zniszczenie, uszkodzenie drzew lub szkodliwą zmianę warunków ich wegetacji;
- 2) w pasie drogowym drogi KDL2, KDL4 i KDL5 zaplanowano szpalery drzew, które należy uwzględnić w projektach zagospodarowania terenu oraz nasadzić w ramach realizacji inwestycji;

9.4. ZASADY OCHRONY KRAJOBRAZU KULTUROWEGO ORAZ ZABYTKÓW

W projekcie planu miejscowego ustalono następujące wymagania związane z potrzebami ochrony zabytkowego układu przestrzennego i jego krajobrazu kulturowego, zabytków i zabytkowych terenów zieleni, zabytków archeologicznych oraz prawidłowego zagospodarowania przestrzennego:

- 1) ustalono strefę ochrony konserwatorskiej o granicach określonych na rysunku planu, w której przedmiotem ochrony jest:
 - a) średniowieczny układ urbanistyczny wraz z trzema miejskimi placami tzn. Rynkiem, Placem Kościelnym i Placem Wolności,
 - b) główną oś układu urbanistycznego ul. Wyzwolenia,
 - c) zespół kościoła parafialnego pw. Trójcy Świętej wraz z plebanią,
 - d) zespół zamkowo-parkowy z dziedzińcem przedzamkowym,
 - e) zespół zabudowy folwarku z dziedzińcem „dolnym”,
 - f) kwartały zabudowy miejskiej zawarte pomiędzy ulicami Wyzwolenia, Prudnicką i Kilińskiego wraz z układem ulic,
 - g) fragment przedmieścia ukształtowanego wzdłuż ul. Prudnickiej;na obszarze której obowiązuje nakaz:
 - a) zachowania i rewaloryzacji elementów kompozycji urbanistycznej, elementów kompozycji ruralistycznej, układu pierzei zabudowy poszczególnych kwartałów zabudowy i jej skali, historycznych założeń zabytkowej zieleni, w tym parku zamkowego i zieleni dziedzińca przedzamkowego wraz ze starodrzewem, historycznych dominant przestrzennych,
 - b) zachowania i kontynuacji historycznych zasad usytuowania budynków na działce, historycznych gabarytów ich bryły i linii zabudowy, proporcji wysokościowych kształtujących sylwetę kwartałów zabudowy i zespołów budowlanych, formy dachów i ich pokrycia ceramicznego oraz układu kalenicy, układu i wielkości otworów okiennych oraz ich dekoracji, detalu architektonicznego oraz historycznych podziałów parcelacyjnych;
 - c) zagospodarowania i rewaloryzacji wnętrz kwartałów zabudowy jako przestrzeni zieleni towarzyszącej,
 - d) zachowania dominant przestrzennych, wskazanych na rysunku planu, w ich historycznej formie;
 - e) pokrycia dachów budynków, o połaciach dachowych nachylonych pod kątem równym i większym niż 30°, dachówką w odcieniach koloru czerwonego.

Wpisane do rejestru zabytków zabytki nieruchome, wskazane na rysunku planu, podlegają ochronie konserwatorskiej na podstawie przepisów odrębnych w zakresie ochrony zabytków:

- 1) teren zabytkowej zieleni - park zamkowy, nr rej. 155/49 z dnia 10.03.1949, nr 327/50 z dnia 21.11.1950 r. oraz nr 191/88 z dnia 10.11.1988 r., w granicach określonych na rysunku planu;
- 2) zabytki architektury:
 - kościół parafialny p.w. Św. Trójcy ul. Opolska 1, XIII, XVIII, XX w. - nr rej. 1070/66 z dnia 20.01.1966 r.,
 - zamek, ob. Opolskie Centrum Rehabilitacji, ul. Wyzwolenia 11, XVIII w. - nr rej. 2/50 z dnia 21.11.1950 r. i 327/50 z dnia 21.11.1950 r.,
 - oficyna zamkowa (budynek bramny), ul. Wyzwolenia 3, 21, 19 - nr rej. 854 z dnia 08.05.1964 r. i nr 327/50 z dnia 21.11.1950 r.,
 - oficyna zamkowa, ul. Wyzwolenia 5, 7, 9 - nr rej. 855 z dnia 08.05.1964 r.,
 - budynek usługowy, ul. J. Kilińskiego 2 - nr rej. 2037/77 z dnia 14.01.1977 r.,
 - remiza strażacka, ob. Centrum Społeczno - Kulturalno - Edukacyjne, ul. T. Kościuszki 2a - nr rej. 2030/77 z dnia 25.05.1977 r.,
 - dom opieki dla chłopców, obecnie budynek administracyjno-biurowy ZGKiM, ul. Powstańców Śl. 8 - nr rej. 2031/77 z dnia 24.05.1977 r.,
 - dom mieszkalny, Rynek 2 - nr rej. 1457/66 z dnia 03.08.1966 r.,
 - dom mieszkalny, Rynek 5 - nr rej. 1458/66 z dnia 03.08.1966 r.,
 - dom mieszkalny z oficyną, Rynek 6, 6a - nr rej. 1459/66 z dnia 05.08.1966 r.,
 - dom mieszkalny z oficyną, Rynek 7, 7a - nr rej. 2029/77 z dnia 25.05.1977 r.,
 - dom mieszkalny, Rynek 8 - nr rej. 1460/66 z dnia 05.08.1966 r.,
 - dom mieszkalny, Rynek 9 - nr rej. 1461/66 z dnia 05.08.1966 r.,
 - dom mieszkalny, Rynek 11 - nr rej. 1462/66 z dnia 06.08.1966 r.,
 - dom mieszkalny, Rynek 14 - nr rej. 1463/66 z dnia 06.08.1966 r.,
 - dom mieszkalny, Rynek 15 - nr rej. 1464/66 z dnia 06.08.1966 r.,
 - dom mieszkalny, Rynek 16 - nr rej. 1465/66 z dnia 06.08.1966 r.,
 - dom mieszkalny, Rynek 17 - nr rej. 1466/66 z dnia 6.08.1966 r.;
- 3) zabytek małej architektury - obudowa studni na Placu Kościelnym (metal), dz. nr 137/8 - nr rejestru zabytków ruchomych Ks.B.t.IV-299/14 z dnia 05.06.2014 r.

W projekcie planu objęto ochroną konserwatorską zabytki architektury, ujęte w ewidencji zabytków, wskazane na rysunku planu:

- szkoła katolicka ul. J. Kilińskiego 1, ob. budynek użyteczności publicznej,
- dom ul. J. Kilińskiego 5,
- dom mieszkalny ul. J. Kilińskiego 8,
- dom mieszkalny ul. Kościuszki 4, 8, 12, 20, 26 i 28,
- dom opieki dla osieroconych dziewcząt ul. 3 Maja 7, ob. przychodnia lekarska,
- plebania kościoła pw. Trójcy Świętej ul. Opolska 3,
- dom mieszkalny ul. Opolska 2, 7, 19, 23, 25,
- dom mieszkalny ul. Piastowska 1,
- dom mieszkalny ul. Prudnicka 1, 9, 15, 17, 20,
- dom mieszkalny ul. Reymonta 2,
- budynek użyteczności publicznej ul. Reymonta 4, ob. Urząd Miejski w Korfantowie,
- dom mieszkalny ul. Reymonta 5,
- dom mieszkalny ul. Rynek 1, 3,
- Urząd Miejski ul. Rynek 4,
- dom MGOKSiR ul. Rynek 10,

- dom mieszkalny ul. Rynek 12,
- dom mieszkalny ul. Rynek 13,
- dom mieszkalny ul. Sienkiewicza 2,
- dom mieszkalny, ul. Targowa 2,4
- budynek poczty ul. Wyzwolenia 1,
- dom mieszkalny ul. Wyzwolenia 10, 16, 18, 29, 31, 33, 39,
- dom ul. S. Żeromskiego 4;

w których przedmiotem ochrony są:

- a) bryła i gabaryty budynku,
- b) układ i kompozycja elewacji wraz z dekoracją architektoniczną,
- c) forma i układ dachu, z wyjątkiem dachów o kącie nachylenia połaci dachowych mniejszym niż 30°.

W powyżej wymienionych zabytkach architektury:

- a) obowiązuje zakaz rozbudowy od strony przyległych ulic, z wyjątkiem rozbudowy niezbędnej dla poprawy dostępu do budynku osób z niepełnosprawnościami,
- b) dopuszczono zmianę formy dachu na formę ustaloną dla danego terenu,
- c) dopuszczono adaptację poddasza na cele użytkowe wyłącznie w dachach o nachyleniu połaci dachowych równym i większym niż 30°;

W planie ponadto objęto ochroną zabytki inżynierskie i zabytki małej architektury, wskazane na rysunku planu:

- most na Ścinawie Niemodlińskiej ul. Wyzwolenia,
- ogrodzenie przy kościele parafialnym pw. Świętej Trójcy (mur oporowy) wykonany z piaskowca oraz kamienia łamanego, wzmocniony ceglanymi przyporami,
- kapliczkę wnękową przy domu ul. Opolska 33;

dla których ustalono przedmiot ochrony tj.:

- forma i bryła,
- zasięg lokalizacji,
- detal i dekoracja architektoniczna.

W zakresie ochrony zabytków archeologicznych na obszarze objętym planem ustalono:

- 1) strefę ochrony konserwatorskiej zabytku archeologicznego wpisanego do rejestru zabytków - grodzisko stożkowe, średniowiecze, nr stanowiska (w systemie AZP) 1/18/93-34 – nr rej. A-697/86 z dnia 11.04.1986 r., podlegającego ochronie na podstawie przepisów odrębnych w zakresie ochrony zabytków, w której obowiązuje zachowanie specyficznej dla grodziska rzeźby terenu i formy krajobrazowej;
- 2) strefę obserwacji archeologicznej „OW”, o granicach tożsamyh z granicą zabytkowego parku wpisanego do rejestru zabytków, wskazanych na rysunku planu, w której obowiązuje:
 - a) ochrona potencjalnych zabytków archeologicznych,
 - b) ekspozycja na terenie lub w obiekcie odkrytych reliktyw zabytków archeologicznych, w części stanowiącej atrakcję turystyczną;
- 3) obowiązek ochrony stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków:
 - nr 16, Korfantów – ślad osadniczy neolit, punkt osadniczy epoki brązu, osada z późnego okresu rzymskiego, punkt osadniczy wczesnego średniowiecza, punkt osadniczy ze średniowiecza,
 - nr 18, Rączka – punkt osadniczy;na obszarze których wprowadzono obowiązek przeprowadzenia badań archeologicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie ochrony zabytków.

9.5. ZASADY OCHRONY OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE W ZAKRESIE PRZEPISÓW ZWIĄZANYCH Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA

W planie miejscowym wskazano obszary, tereny i obiekty, podlegające ochronie na podstawie przepisów odrębnych tzn.:

- 1) granice obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, w których obowiązują przepisy odrębne w zakresie prawa wodnego;
- 2) strefę ochronną dla studni nr 2 ujęcia wody OCR-Korfantów obejmującej teren ochrony bezpośredniej, wyznaczony liniami rozgraniczającymi terenu oznaczonego symbolem W1, w której obowiązują wymogi decyzji nr ROŚ.V.EM.6223-18/10 Starosty Nyskiego z dnia 20 grudnia 2010 r.

Ponadto w szczegółowych ustaleniach zagospodarowania poszczególnych terenów przyjęto korzystne z punktu widzenia ochrony środowiska rozwiązania dotyczące intensywności zabudowy oraz jej charakteru. Dla terenów niezabudowanych przyjęto korzystne warunki ochrony zieleni i funkcji ekologicznych, w tym ochrony flory, fauny, siedlisk i krajobrazu.

Analiza powyższych zapisów wskazuje, że zastosowano zróżnicowane standardy zagospodarowania dotyczące stanu środowiska i krajobrazu w różnych częściach obszaru objętego planem, a także w obrębie poszczególnych typów stref funkcjonalno-przestrzennych. Zróżnicowanie tych standardów wynika z prawidłowego indywidualnego traktowania poszczególnych stref funkcjonalno-przestrzennych. Każda z nich jest uwarunkowana odmiennymi warunkami środowiskowymi i antropopresją.

10. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

10.1. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA NA OBSZARZE PLANU

Największe problemy środowiska przyrodniczego na obszarze objętym planem związane są ze zjawiskami:

1) intensyfikacji rolnictwa poprzez:

- a) zaorywanie łąk i pastwisk – w szczególności intensywne w dolinie Ścinawy Niemodlińskiej, w północnej części obszaru planu,
- b) likwidację zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, pełniących funkcję przeciwoerozyjną – zagrożenie pospolite na terenach rolnych,
- c) przenawożenie łąk i pastwisk – zagrożenie istotne w dolinie Ścinawy Niemodlińskiej;

2) zanieczyszczania wód podziemnych i powierzchniowych wskutek:

- a) odprowadzania ścieków bytowych i bytowo-gospodarczych do wód powierzchniowych i do ziemi – zagrożenie mało istotne ze względu na fakt, że obszar objęty planem jest w całości skanalizowany,
- b) niewłaściwe zabezpieczenie gnojowników, przym kompostowych i kiszonkowych oraz zapasów wapna – zagrożenie mało istotne ponieważ na obszarze objętym planem istnieją tylko 2 gospodarstwa rolne, w tym jedno rybackie (RP1),
- c) intensywnej gospodarki rolnej – wpływ środków ochrony roślin i nawozów do wód powierzchniowych;

3) zanieczyszczenia atmosfery poprzez:

- a) emisję zanieczyszczeń komunikacyjnych – w szczególności wzdłuż drogi wojewódzkiej (KDZ1),
- b) tzw. niską emisję zanieczyszczeń powietrza z lokalnych kotłowni – zagrożenie najistotniejsze w centrum miasta.

10.2. OCENA STOPNIA ZGODNOŚCI USTALEŃ PLANU Z ZAPISAMI USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY W CZĘŚCI DOTYCZĄCEJ ZASAD GOSPODAROWANIA ZASOBAMI PRZYRODY

Ustalenia planu są zgodne z zasadami gospodarowania zasobami przyrody określonymi w przepisach szczególnych.

10.3. OCENA STOPNIA ZGODNOŚCI USTALEŃ PLANU Z AKTAMI PRAWNYMI DOTYCZĄCYMI FORM OCHRONY PRZYRODY

Na obszarze objętym planem nie występują formy ochrony przyrody, które ustanowione byłyby na podstawie aktów prawa miejscowego. Najbliższe pomniki przyrody położone są ok. 280 m od granic obszaru planu, w otoczeniu leśnym. Ustalenia planu nie zmieniają warunków ich ochrony.

Na łąkach będących potencjalnym siedliskiem modraszków telejus i nausitous odstąpiono od dopuszczalnych form zagospodarowania w postaci wód powierzchniowych i gospodarstw rybackich, które mogłyby negatywnie wpływać na siedliska.

11. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA

Obszar objęty planem miejscowym nie jest zlokalizowany na obszarach, które miałyby ważne znaczenie dla realizacji międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych celów ochrony środowiska i przyrody, z wyjątkiem doliny Ścinawy Niemodlińskiej, która uznawana jest za korytarz ekologiczny o randze regionalnej. Realizacja ustaleń planu nie wpłynie w znaczący sposób na obszary Natura 2000 SOO i inne formy ochrony przyrody i środowiska istotne z punktu widzenia realizacji celów międzynarodowych. Ustalenia planu zachowują pozostałości obszarów przyrodniczo cennych korytarza w formie zieleni łąkowej, łąkowej oraz stawów. Dopuszczone działania w zakresie ochrony przeciwpowodziowej nie powinny znacząco zmniejszyć różnorodności biologicznej korytarza ekologicznego, a także jego funkcjonalności.

Ogólne cele ochrony środowiska związane z ustanowionymi aktami prawnymi rangi międzynarodowej ratyfikowanymi przez Polskę, rangi europejskiej (dyrektywy) oraz krajowej i regionalnej zostały uwzględnione w planie, na zasadzie implementacji przepisów szczególnych, które te cele ustanawiają i / lub dają podstawę do realizacji tych celów. Ustalenia planu są zgodne z przepisami szeroko pojmowanego prawa ochrony środowiska, realizują więc międzynarodowe i krajowe cele ochrony środowiska. Dotyczy to regulacji związanych z przeciwdziałaniem globalnym zmianom klimatu, w tym emisji gazów cieplarnianych, ochroną gruntów rolnych i leśnych, ochroną zasobów wodnych, glebowych oraz innych przyrodniczych, w tym biocenotycznych. Plan uwzględnia potrzebę zachowania rozwoju zrównoważonego, w tym racjonalnego zagospodarowania zasobów środowiska przyrodniczego i ich ochrony przed nadmierną antropopresją.

12. STWIERDZENIE ZNACZĄCYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ I POTRZEB ICH ZAPOBIEGANIA

Analiza ustaleń planu nie wskazuje na występowanie znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym przedmiot ochrony w ostojach Natura 2000. Nie zachodziła konieczność sformułowania rozwiązań mających na celu kompensację przyrodniczą. Na etapie realizacji planu w postępowaniach środowiskowych będzie możliwe określenie dla poszczególnych działań występowanie takich potrzeb.

W rozdziale 9 określono podstawowe zadania mogące poprawić stan środowiska przyrodniczego na obszarze objętym planem.

13. OCENA ZAGROŻEŃ DLA ŚRODOWISKA, W TYM DLA ZDROWIA LUDZI

Występowanie na obszarze planu terenów przeznaczonych pod inwestycje produkcyjne i składowo-magazynowe i związanych z nimi zagrożeń dla środowiska i zdrowia ludzi

uzależnione będzie od rodzajów podjętej działalności. Obecnie zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludności są niewielkie, ponieważ tereny te są nieużytkowane (PU1), chociaż walory przyrodnicze z powodu organizacji dotychczasowych funkcji są w większości bardzo silnie zdegradowane.

Ustalenia planu dla wszystkich terenów bazują na generalnej zasadzie, by oddziaływania na środowisko przyrodnicze związane z emisjami do atmosfery, wód podziemnych i gleb ze strony przedsięwzięć gospodarczych domykać w granicach działek, na których te przedsięwzięcia są lokalizowane. Podstawowym instrumentem zapewniającym realizację tego założenia jest procedura postępowania OOŚ, którą każda inwestycja z grup mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w mniejszym lub większym zakresie musi przejść na etapie projektowym i decyzyjnym. Analizując strukturę funkcjonalno-przestrzenną terenów miasteczka w granicach planu oraz ustalenia planu należy wskazać, że zagrożenie ze strony uciążliwych przedsięwzięć podlegających lub mogących podlegać OOŚ jest bardzo niewielkie. Ustalony rodzaj przeznaczenia dla dominującej liczby terenów całkowicie wyklucza się możliwość lokalizacji takich inwestycji.

Na terenach przewidzianych pod budownictwo mieszkaniowe stanowiących większą część obszaru planu, gdzie dopuszczono zabudowę terenów otwartych, po realizacji jego ustaleń, wystąpią typowe dla osiedla mieszkaniowego zabudowy jednorodzinnej zagrożenia dla środowiska przyrodniczego. Zagrożenia te nie stanowią niebezpieczeństwa dla zdrowia ludzi.

Głównym zagrożeniem środowiska na obszarze planu, przy zachowaniu obowiązujących norm emisyjnych i imisyjnych, jest utrata powierzchni biologicznie czynnych przez ich zabudowę i dewastację. Ograniczono zagrożenie powodzienne nie dopuszczając do lokalizacji zabudowy na terenach położonych w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią.

Zagrożenia dla środowiska przyrodniczego zazwyczaj nie będą odbiegać od zagrożeń występujących na przyległych obszarach stanowiących kontynuację przestrzenną terenów objętych planem.

14. OCENA ZMIAN W KRAJOBRAZIE

Ustalenia planu w odniesieniu do większości terenów dotyczą usankcjonowania istniejących form zabudowy i zagospodarowania, a także poprawy warunków krajobrazowych na już zainwestowanych obszarach. Nowe tereny zabudowy mają określone zasady zagospodarowania dowiązujące się do istniejących obok krajobrazów zabudowanych.

W odniesieniu do krajobrazów niezabudowanych ustalenia planu chronią otwarte układy łąkowe i pastwiskowe, zadrzewienia łąkowe i kompleks stawowy przed degradacją walorów krajobrazowych.

Ustalenia planu, związane z intensywnością zabudowy oraz zagospodarowania terenów zielonych, zmierzają do osiągnięcia harmonijnych, historycznych układów urbanistycznych i ruralistycznych występujących w zgodzie z naturalnymi krajobrazami doliny Ścinawy Niemodlińskiej.

Nie przewiduje się powstania dużych nowych obiektów kubaturowych związanych np. z produkcją, składami i magazynami.

15. OCENA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA, KTÓRE MOGĄ WYNIKAĆ Z PROJEKTOWANEGO PRZEZNACZENIA TERENU

15.1. WPROWADZENIE GAZÓW LUB PYŁÓW DO ATMOSFERY

Wprowadzane zanieczyszczenia gazowe i pyłowe będą głównie produktami spalania paliw w instalacjach ogrzewania, procesów technologicznych w zakładach produkcyjnych i usługowych oraz będą pochodzić z emisji komunikacyjnych.

Dla zakładów produkcyjnych i składów ochrona przed emisją do atmosfery powinna być rozwiązana na etapie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w postępowaniu OOS. Ustalenia planu dla terenów o największej potencjalnej uciążliwości wprowadzają nakaz ograniczenia tych uciążliwości do granic działek, na których prowadzone są procesy przemysłowe. Pylenie wtórne może występować i sprawiać lokalne uciążliwości na parkingach i placach manewrowych oraz składach przy zakładach przemysłowych.

W związku z koniecznością realizacji ustaleń planu przewiduje się stosowanie w zakładach przemysłowych i usługowych oraz na terenach mieszkaniowych niskoemisyjnych źródeł energii, opalanych gazem, olejem opałowym, z dopuszczeniem nowoczesnych wysokosprawnych źródeł opalanych paliwem stałym. Ograniczy to emisję zanieczyszczeń. Docelowo nie powinna ona przekraczać obowiązujących norm. Wskazuje się na możliwości rozwoju OZE.

Głównymi składnikami zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego pochodzących ze spalania paliw będą CO₂, H₂O, SO₂, NO_x, pyły zawieszone. Chwilowe uciążliwości związane z niską emisją do atmosfery mogą nastąpić przy warunkach pogodowych utrzymujących stagnację powietrza przy gruncie. Największym problemem mogą być zanieczyszczenia niskiej emisji z palenisk domowych, ale w chwili obecnej większość z nich jest modernizowana.

Z punktu widzenia wielkości spodziewanych uciążliwości związanych z emisjami do atmosfery terenem o największym potencjalnym zagrożeniem jest teren centrum miasta.

Na dominujących na obszarze planu terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszącymi usługami, położonymi poza centrum miasta, nie należy spodziewać się znaczącego pogorszenia stanu atmosfery.

15.2. WYTWARZANIE ODPADÓW

Na obszarze realizacji ustaleń planu powstawać będą dwa typy odpadów:

- typowe odpady bytowo-gospodarcze z domów mieszkalnych oraz zapleczy zakładów przemysłowych, usługowych, a także obiektów administracji publicznej, sportowych i innych,
- odpady przemysłowe specyficzne dla poszczególnych branż działalności przemysłowej i usługowej.

Odpady bytowo-gospodarcze czasowo powinny być gromadzone w pojemnikach na posesjach i przy innych obiektach, po czym powinny być wywożone na zorganizowane składowisko odpadów. Przy odpowiedniej kontroli sposobu postępowania z odpadami oraz przy odpowiednim poziomie kultury ekologicznej społeczeństwa odpady te na terenie planu nie będą stanowić zagrożenia dla środowiska przyrodniczego. Docelowy system odbioru odpadów pozostanie zbliżony do obecnie występującego, przy czym zwiększy się ich ilość.

Ilość i parametry jakościowe odpadów przemysłowych zależne będą od specyfiki branżowej zlokalizowanych na terenach zmiany planu zakładów. Najważniejszą zasadą ich unieszkodliwiania powinno być powtórne wykorzystanie w procesie produkcyjnym lub dostarczenie innemu podmiotowi w charakterze surowca do produkcji. W przypadku niemożności ich ponownego wykorzystania odpady te powinny być czasowo zabezpieczone wewnątrz zakładów, a następnie neutralizowane w sposób właściwy do określonych grup odpadów. Sposób postępowania z odpadami przemysłowymi powinien być indywidualnie określony na etapie lokalizacji inwestycji w postępowaniu OOS i udokumentowany wymaganymi zezwoleniami.

15.3. WPROWADZANIE ŚCIEKÓW DO WÓD LUB DO ZIEMI

Na obszarze objętym planem będą powstawać typowe ścieki bytowe z gospodarstw domowych, ścieki komunalne oraz ścieki deszczowe, a także mogą powstawać specyficzne dla określonych procesów produkcji ścieki przemysłowe. Ustalenia planu precyzują sposoby postępowania ze ściekami deszczowymi z placów i dróg oraz ze ściekami bytowymi i komunalnymi. Ogólną zasadą jest w tym względzie odprowadzenie ścieków komunalnych

wyłącznie siecią kanalizacji sanitarnej, na oczyszczalnię ścieków oraz zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód i gleby.

Dotychczasowy sposób postępowania ze ściekami komunalnymi na terenach zabudowanych obejmuje ich zrzut do kanalizacji sanitarnej i odprowadzenie na oczyszczalnię ścieków w Korfantowie. W ustaleniach planu określono zasady funkcjonowania terenów infrastruktury kanalizacyjnej. W przypadku niemożności zrealizowania infrastruktury technicznej służącej odprowadzaniu ścieków do czasu lokalizacji inwestycji należy dla każdego podmiotu zapewnić warunki konieczne do spełnienia wymogów prawnych.

W przypadku powstawania ścieków przemysłowych należy określić w pierwszej kolejności możliwość ich odprowadzania kolektorem ściekowym służącym odprowadzeniu ścieków bytowych i komunalnych, a w przypadku kiedy jest to niemożliwe należy ścieki oczyszczać w odpowiednich dla poszczególnych branż produkcyjnych instalacjach do oczyszczania ścieków przemysłowych. Problem oczyszczania ścieków przemysłowych należy każdorazowo rozwiązywać na etapie postępowania lokalizacyjnego w procedurze OOS oraz odpowiednich pozwoleń wodno-prawnych.

Realizacja ustaleń planu nie powinna wpłynąć na pogorszenie się jakości wód I-ego poziomu pod warunkiem przestrzegania wymogów przedstawionych powyżej. Oczyszczalnia ścieków w Korfantowie dysponuje dużymi rezerwami w zakresie doprowadzenia ścieków do oczyszczenia. Należy również przestrzegać zasad utrzymywania w odpowiednim stanie urządzeń i instalacji służących odprowadzaniu ścieków, w szczególności kanalizacji deszczowej i sanitarnej (studzienki, kratki, itp.).

W Planie Gospodarowania Wodami dla JCWP Ścinawa Niemodlińska od Mosznej do Nysy Kłodzkiej określono jako silnie zmienioną JCWP o złym stanie, niezagrażoną nieosiągnięciem celów środowiskowych jakim jest dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny. JCWP Dopyw spod Pleśnicy został oceniony jako naturalny o złym stanie, niezagrażoną nieosiągnięciem celów środowiskowych jakim jest dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny. Ustalenia planu przyczynią się do osiągnięcia poprawy stanu wód obu JCWP.

15.4. WYKORZYSTYWANIE ZASOBÓW ŚRODOWISKA

Realizacja ustaleń planu będzie się odbywać bez wykorzystania gospodarczego lokalnych zasobów środowiska z wyjątkiem wód pitnych i technologicznych. Przewiduje się tu dla terenów osadniczych doprowadzenie wód siecią wodociągową z ujęć miejskich, a dla istniejącego szpitala z sieci i z własnych ujęć. Ustalenia planu chronią strefę ochrony bezpośredniej ujęcia wód zlokalizowanego w granicach obszaru objętego planem.

Najsilniejszej dewastacji podczas budowy będą podlegać zasoby glebowe. Ich ochrona w procesie inwestycyjnym powinna następować w oparciu o odpowiednie przepisy prawa regulujące ochronę gleb (konieczność zdejmowania i odpowiedniego zagospodarowania nadkładu glebowego).

15.5. ZANIECZYSZCZENIE GLEB LUB ZIEMI

Zanieczyszczenie gleb lub ziemi może nastąpić w wyniku przemieszania gruntu z materiałami budowlanymi podczas budowy, stosowania środków chemicznych zimowego utrzymania dróg, a także w wyniku emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych ze spalania paliw (ogrzewanie, komunikacja) i procesów technologicznych. Na terenach pozostawionych w rolniczym użytkowaniu głównym źródłem zanieczyszczeń mogą być stosowane w nadmiernych dawkach nawozy i środki ochrony roślin.

Skalę degradacji zasobów glebowych i geologicznych związanych z zanieczyszczeniami ocenia się jako średnią z wyjątkiem środków zimowego utrzymania dróg, które mogą powodować silne zasolenie gleb. Silne ale lokalne zanieczyszczenie może również następować w wyniku niekontrolowanych wycieków paliw i olejów samochodowych.

15.6. NIEKORZYSTNE PRZEKSZTAŁCENIE NATURALNEGO UKSZTAŁTOWANIA TERENU

Budowa obiektów usługowych i zabudowy mieszkaniowej nie przyczyni się do rażącego przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu. W małej skali może ono nastąpić przez budowę niewielkich nasypów drogowych oraz wałów ziemnych, a na terenach działek zabudowy mieszkaniowej obiektów małej architektury np. skalniaków. Ogólnie zagrożenie przekształceniem rzeźby terenu ocenia się jako niewielkie. Największe zmiany geomorfologii wystąpią na etapie budowy. Powstałe podczas budowy wykopy zostaną wkomponowane w infrastrukturę. Przekształcenie terenu będzie niewielkie ze względu na fakt, że większość terenów z przeznaczeniem pod zabudowę jest już zabudowana, w tym także tereny produkcyjne, magazynowo-składowe.

15.7. EMISJA HAŁASU

Głównym, istotnym źródłem hałasu na wszystkich obszarach planu będzie ruch komunikacyjny. Hałas w godzinach dziennych i nocnych nie powinien jednak być uciążliwy i przekraczać przyjętych normy. Należy się liczyć ze wzrostem zagrożenia tym zjawiskiem, co związane będzie ze wzrastającym ruchem samochodowym.

Oddziaływanie hałasu z zakładów przemysłowych i usługowych, pod warunkiem spełnienia w ich granicach ustalonych norm, nie będzie miało dużego znaczenia.

W ustaleniach planu dla ochrony akustycznej przyjęto dla poszczególnych terenów, podlegających ochronie, przyporządkowanie grupowe. Zgodnie z przepisami odrębnymi, określającymi dopuszczalne poziomy hałasu, teren oznaczony symbolem UZ1 i UZ2 – należy do terenów szpitali w miastach, MN, MM, MN(U) i MM(U) – należy do terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, MW – należy do terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, MU i U(M) – należy do terenów mieszkaniowo-usługowych, MU9 należy do terenów domów opieki społecznej, ZP – należy do terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

15.8. EMITOWANIE PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH

Przy zachowaniu wymogów przepisów technicznych zagrożenia dla środowiska z tego źródła należy uznać za znikome. Na obszarze planu nie występują linie energetyczne wysokich napięć. Istniejąca stacja bazowa telefonii komórkowej i stacje transformatorowe nie są źródłami ponadnormatywnych natężeń pola elektromagnetycznego.

15.9. RYZYKO WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII

Na terenach osadniczych ryzyko wystąpienia poważnych awarii z silnie degradującymi środowisko skutkami należy uznać za niewielkie. Ze względu na charakter zagospodarowania za najważniejsze źródła takich zagrożeń należy uznać eksplozje i pożary związane z niewłaściwym przechowywaniem paliw wykorzystywanych w systemie grzewczym i niewłaściwym obchodzeniem się z ogniem. Lokalne znaczenie mogą również mieć wycieki paliw i olejów samochodowych.

Zagrożenia awariami z terenów przemysłowych zależne będą od rodzaju lokalizowanego przemysłu oraz stosowanej technologii. Zagadnienie to należy rozwiązywać na etapie postępowania OOS przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć oraz pozwolenia budowlanego.

Szczególną uwagę w realizacji ustaleń planu należy poświęcić terenowi w dolinie Ścinawy Niemodlińskiej. Ze względu na płytko zalegające wody gruntowe w aluwiach rzecznych i możliwość kontaktu z warstwami zasilającymi poziom istotny dla ochrony

bioróżnorodności i wody powierzchniowe na tym terenie należy ze szczególną dbałością egzekwować wymogi gospodarki wodno-ściekowej.

16. OCENA ROZWIĄZAŃ ELIMINUJĄCYCH LUB OGRANICZAJĄCYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Za rozwiązania, które mogą ograniczyć negatywne dla środowiska przyrodniczego skutki realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego można zaliczyć:

- **w zakresie dewastacji terenów czynnych biologicznie** – zastosowanie stosunkowo niskiej intensywności zabudowy, wykonywanie nasadzeń drzewami i krzewami wewnątrz działek inwestycyjnych oraz stosowanie nasadzeń izolujących, stosowanie gatunków rodzimych, wykonywanie oczek wodnych, pozostawianie obszarów muraw;
- **w zakresie ograniczenia wprowadzania gatunków ruderalnych i segetalnych do flory i możliwość ich ekspansji** – zastosowanie pasów zieleni izolacyjnej na granicy działek, ograniczanie występowania tymczasowych przydomów odpadów, w tym odpadów ziemnych, Zastosowanie zadrzewień i zakrzaczeń spowoduje powstanie strefy buforowej dla migrujących z obszarów zurbanizowanych gatunków. Unikanie pozostawiania składowisk ograniczy liczbę obszarów, na których roślinność ta znajduje najlepsze warunki.
- **w zakresie gospodarki ściekowej** – ścisła kontrola wykonania i funkcjonowania przyłączy kanalizacyjnych, elementów kanalizacji deszczowej oraz indywidualnych systemów podoczyszczania ścieków przemysłowych w zakładach produkcyjnych (PU1),
- **w zakresie odpadów** – stosowanie sprawnego systemu ich gromadzenia w stałych zbiornikach i wywozu na składowisko odpadów, w zakresie zakładów przemysłowych i składowisk kontrola zagospodarowania odpadów, kontrola i bieżąca likwidacja powstających dzikich składowisk,
- **w zakresie zmian warunków mikroklimatycznych** – zastosowanie umiarkowanej koncentracji zabudowy i zieleni wewnątrz i na zewnątrz działek, stosowanie nasadzeń, w miarę możliwości budowa płytkich, zabudowanych zielenią oczek wodnych (np. zbiorników przeciwpożarowych, urządzeń małej architektury na terenach baz turystycznych); ekranowanie techniczne terenów wzdłuż dróg głównych (Z1),
- **w zakresie zwiększenia emisji hałasu** – zastosowanie urządzeń uniemożliwiających szybki ruch pojazdów wewnątrz obszaru planu, budowa pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż dróg, stosowanie ekranów, odpowiednie projektowanie zabudowy, tak by budynki np. składowe i przemysłowe stanowiły dodatkową izolację terenów na których przebywają ludzie narażeni na występowanie hałasu. Przestrzeganie wymogu hermetyzacji procesów produkcji i składowania odbywających się z udziałem urządzeń emitujących hałas.

Materiały źródłowe

- Atlas Śląska Dolnego i Opolskiego. Pracownia Atlasu Dolnego Śląska. Uniwersytet Wrocławski, PAN Oddz. we Wrocławiu, Wrocław 1997
- Badora K., Kantorczyk J.: O potrzebie przebudowy systemu obszarów chronionych województwa opolskiego. Śląsk Opolski nr 2 (31), Wyd. IŚ PAN, Opole 1998
- Badora K.: Uwarunkowania przyrodniczo-krajoznawcze gmin woj. opolskiego w organizacji rozwoju agroturystyki. Przyroda i człowiek z. 7, Wyd. OCEE, Opole 1997
- Bajkiewicz-Grabowska E., Mikulski Z: Hydrologia ogólna. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1993
- Brylińska M. (red.).1991. Ryby słodkowodne Polski. PWN, Warszawa
- Celiński F., Wika S., Parusel J. B. (red.) 1997. Czerwona lista zbiorowisk roślinnych Górnego Śląska. Raporty Opinie 2.
- Ciaciura M. 1966. Nowe stanowiska roślin rzadkich na Śląsku zebrane w 1963r. Zesz. Przynr. OTPN 6: 57-64.
- Cieślak M.: Awifaunistyczne wskazówki kształtowania zadrzewień śródpolnych. [w:] Ochrona środowiska i zasobów naturalnych nr 8, IOŚ, Warszawa 1987

- Czapulak A., Betleja J. 1994. Zimowanie ptaków wodnych na Śląsku w latach 1990-95. Ptaki Śląska, 12: 127-145.
- Czylok A., Parusel J.B., Kuliński W (red.). 1996. Czerwona lista kręgowców Górnego Śląska. Raporty i Opinie. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, 1 s: 43-58.
- Dobrzański B., Zawadzki S. (red.): Gleboznawstwo. Wyd. III poprawione, PWRiL, Warszawa 1995
- Drobek W.: Ukształtowany typ geograficzno-przyrodniczy Śląska Opolskiego. [w:] Śląsk Opolski. Region i jego struktura, Wyd. Instytut Śląski w Opolu, Opole 1992
- Dyrz A., Grabiński W., Stawarczyk T., Witkowski J. 1991. Ptaki Śląska. Monografia faunistyczna, Wrocław.
- Fiek E. 1881. Flora von Schlesien. J. U. Kern's Verl., Breslau.
- Flaczyk Z. (red): Warunki przyrodnicze produkcji rolnej województwo opolskie. IUNG Puławy 1987
- Głowaciński Z. (red.). 1992. Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce. ZOP ZN PAN, Kraków.
- Głowaciński Z. (red.). 1992a. Polska czerwona księga zwierząt. PWRiL, Warszawa.
- Inwentaryzacja przyrodnicze gminy Korfantów, 1999, Uniwersytet Opolski.
- Karty inwentaryzacyjne pomników przyrody województwa opolskiego. UW w Opolu
- Kleczkowski A.S. red. Mapa obszarów GZWP w Polsce wymagających szczególnej ochrony 1:500 000 z objaśnieniami. Instytut Hydrogeologii i Geologii Inżynierskiej AGH, Kraków 1990
- Klimat województwa opolskiego. (oprac. zbiorowe)IMiGW Katowice 1986
- Komar T.: Charakterystyka sieci rzecznej woj. opolskiego. [w] Studia geograficzno-fizyczne z obszaru Opolszczyzny, t. 1. IŚ PAN, Opole 1968
- Kondracki J. Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994
- Kozłowski S. (red): Surowce mineralne województwa opolskiego. Wydawnictwo Geologiczne, Warszawa 1979.
- Kuczyńska I. 1973. Stosunki geobotaniczne Opolszczyzny. I. Zbiorowiska leśne. Acta Univ. Wrat. 162, Prace Bot. 15.
- Liro A. (red): Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET - Polska. Wyd. IUCN, Warszawa 1995
- Mapa geologiczna Polski. A. Mapa utworów powierzchniowych 1:200 000 z objaśnieniami. Arkusz Kluczbork i arkusz Wrocław. Wyd. PIG, Warszawa 1992
- Mapa glebowo rolnicza woj. opolskiego 1:100 000, Wyd. IUNG Puławy, Puławy 1987
- Mapa topograficzno-administracyjna województwa opolskiego 1 : 100 000, Wyd. Przedsiębiorstwo Geodezyjno - Kartograficzne Katowice 1996
- Mapy sozologiczne 1 : 50 000 z pokryciem dla całego terenu opracowania, Główny Geodeta Kraju, Warszawa 1997
- Mapy topograficzne 1 : 25 000 z pokryciem dla terenu opracowania Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa 1979-86,
- Mapy topograficzne 1 : 50 000 z pokryciem dla całego obszaru opracowania, Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa 1979-86
- Matuszkiewicz W. 1982. Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski. PWN, Warszawa.
- Nowak A. (red.). 1997. Przyroda województwa opolskiego. Urząd Wojewódzki w Opolu. Opole
- Oberdorfer E. 1994. Pflanzensoziologische Exursionsflora. Verlag Eugen Ulmer. Stuttgart.
- Opracowanie ekofizjograficzne gminy Korfantów. 2003, Ecosystem Projekt.
- Opracowanie ekofizjograficzne problemowe dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Korfantów obejmującego obszar ograniczony od zachodu rzeką Ścinawą Niemodlińską, od wschodu ul. Opolską, Powstańców Śląskich, 3-Maja i Kościuszki oraz od północy i południa drogami rolnymi. 2016, Ecosystem Projekt.

- Pawełczyk P. 1984. Ptaki okolic Tułowic. Praca dyplomowa. Maszynopis. Technikum Leśne w Tułowicach
- Piórecki J. 1980. Kotewka - orzech wodny (*Trapa L.*) w Polsce. Rozmieszczenie, tempo zanikania stanowisk, użytkowanie i ochrona, biologia, ekologia i hodowla w warunkach półnaturalnych, badania eksperymentalne. Biblioteka Przemyska 13.
- Pucek Z., Raczyński J.(red.).1983. Atlas rozmieszczenia ssaków w Polsce. PWN, Warszawa.
- Richling A., Solon J.: Ekologia krajobrazu. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1996
- Rocznik Statystyczny Województwa Opolskiego 1998 WUS Opole
- Spałek K. 1997. Czerwona lista roślin naczyniowych zagrożonych w województwie opolskim. Natura Silasiae Superioris 1: 17-32. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice.
- Stachy J. (red): Atlas hydrologiczny Polski. Wyd. IMiGW, Warszawa 1986
- Szotkowski P. 1968. Materiały florystyczne z Opolszczyzny za lata 1965-1966. Zesz. Przyr. OTPN 8: 51-60.
- Tomiałojć L. (red): Ochrona przyrody i środowiska w dolinach nizinnych rzek Polski. Wyd. IOP PAN, Kraków 1993
- Tomiałojć L. 1990. Ptaki Polski- rozmieszczenie i liczebność. PWN. Warszawa
- Tucker G.M., Heath M.F. 1994. Birds in Europe: their conservation status. Cambridge, U.K.:BirdLife International (BirdLife Conservation Series No. 3).
- Wimmer F. 1844. Flora von Schlesien. Verl. von F. Hirt, Breslau.
- Witek T. red.: Rolnicza przestrzeń produkcyjna województwa opolskiego w liczbach. IUNG Puławy 1976
- Witkowski A., Błachuta J., Kotusz J, HeeseT. 1999. Czerwona lista słodkowodnej ichtiofauny w Polsce.(W:) Chrońmy przyrodę ojczystą¹.
- Żarska B.: Wpływy ekotonowe w roślinności strefy brzegowej lasów a kształtowanie zalesień. [w:] Ochrona środowiska i zasobów naturalnych nr 8, IOŚ, Warszawa 1987

STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

W prognozie dokonano oceny istniejącego sposobu zagospodarowania, stanu środowiska oraz potencjalnych zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu. Przeanalizowano elementy systemu przyrodniczego, w tym położenie administracyjne i geograficzne, budowę geologiczną i hydrogeologię, rzeźbę terenu, warunki klimatyczne, warunki hydrograficzne, gleby, szatę roślinną i florę, ostoje flory, faunę. Dokonano oceny dotychczasowych zmiany w środowisku, w tym zmian w biocenozach, zmian abiotycznych elementów środowiska, z których wynika, że walory przyrodnicze obszaru planu nie są wysokie i zostały silnie przekształcone, głównie w wyniku rozwoju intensywnej urbanizacji i komunikacji. Dokonano analizy podstawowych zagrożeń dla środowiska przyrodniczego związanej z antropopresją.

Przedstawiono ochronę prawną zasobów przyrodniczych i krajobrazowych, w tym stwierdzono brak występowania takich form ochrony przyrody jak obszar chronionego krajobrazu, rezerwaty, parki krajobrazowe, pomniki przyrody, użytki ekologiczne. Stwierdzono występowanie stanowisk zwierząt oraz siedliska Natura 2000.

Stwierdzono, że ok. 80% powierzchni obszaru planu będzie mieć pozostawioną strukturę funkcjonalno-przestrzenną zgodną z już istniejącym zagospodarowaniem. Plan sankcjonuje istniejącą zabudowę i sprzyja powstaniu harmonijnego układu urbanistycznego, typowego dla małego miasta.

Analiza istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody wskazuje, że nie występują takie istotne problemy.

W ustaleniach planu nie występują zapisy, które wpływałyby w istotny sposób negatywnie na cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu. Obszar

Korfantowa, poza doliną Ścinawy Niemodlińskiej położony jest peryferyjnie w stosunku do obszarów mających znaczenie międzynarodowe i krajowe w ochronie środowiska. Korytarz ekologiczny doliny Ścinawy Niemodlińskiej zostaje zachowany.

Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru nie występują ponieważ na terenie planu nie ma istniejących i projektowanych obszarów Natura 2000, a teren planu nie jest też ważny dla integralności sieci tych obszarów. Występujący najbliższy obszar SOO Bory Niemodlińskie jest chroniony przed antropopresją z obszaru planu. Położony jest ok. 8 km na północ.

Realizacja planu może powodować następujące oddziaływania na środowisko przyrodnicze:

- **obszary Natura 2000** – nie przewiduje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na projektowane obszary Natura 2000, integralność tych obszarów oraz związku strukturalno-funkcjonalne między nimi.
- **różnorodność biologiczna** – głównie występować będą działania bezpośrednie i pośrednie oraz możliwe wtórne, długoterminowe, stałe – nie przewiduje się istotnych zmian w zakresie występujących gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych na terenach najcenniejszych, tj. w dolinie Ścinawy Niemodlińskiej.
- **ludzi** – na najważniejszych w planie nowych terenach zabudowy mieszkaniowej, głównie jednorodzinnej, nie powinny występować zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi związane z realizowaną zabudową. Zagrożenie dla ludzi związane z lokalizacją zabudowy produkcyjnej będzie bardzo niewielkie. Plan uwzględni zagrożenie powodziowe,
- **wody powierzchniowe** – ustalenia planu obejmują bezpośrednie zmiany w sieci rzecznej doliny Ścinawy Niemodlińskiej z poszanowaniem walorów ekologicznych i konieczności ochrony wód. W zakresie ochrony stanu wód generalna zasada przyjęta w rozwiązaniach dokumentu wprowadza nakaz ochrony wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami.
- **wody podziemne** – ustalenia planu nie powinny przyczynić się do degradacji wód podziemnych. Oddziaływanie potencjalnych terenów produkcyjnych i usługowych na wody podziemne powinno być przedmiotem rozstrzygnięć na etapie decyzji administracyjnych, w tym decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- **powietrze** – realizacja ustaleń planu nie powinna istotnie wpłynąć na stan powietrza atmosferycznego, w zakresie zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, zarówno z niskiej emisji, jak i emisji produkcyjno-składowych.
- **powierzchnia ziemi** – na terenach z dopuszczoną nową zabudową mieszkaniową będzie dochodzić do niewielkiego przekształcenia powierzchni ziemi i znacznej utraty powierzchni biologicznie czynnych. Po wybudowaniu budynków i budowli nastąpi częściowe przywrócenie na terenach niezabudowanych funkcji biologicznie czynnych. Przekształcenie będzie miało charakter bezpośredni, krótkoterminowy lub średnioterminowy. Na terenach już zabudowanych nie przewiduje się istotnych zmian powierzchni terenu.
- **gleby** – dla terenów nowej zabudowy przewiduje się znaczną dewastację i degradację gleb, po zrealizowaniu tej zabudowy nastąpi stworzenie nowej pokrywy glebowej w typie gleb industrialnych i urbanoziemnych.
- **klimat** – nie przewiduje się istotnych zmian klimatycznych, w tym mikroklimatycznych. Relatywnie największe zmiany mogą wystąpić na terenach lokalizowania budynków i budowli.
- **zasoby naturalne** – plan nie wpływa w znaczący sposób na zasoby naturalne,
- **krajobraz** – ustalenia planu będą skutkować nieznacznymi zmianami w krajobrazie miasta, w szczególności na terenach obecnych gruntów rolnych i nieużytków przeznaczonych docelowo pod zabudowę. Największe zmiany krajobrazu obejmą tereny styku doliny Ścinawy Niemodlińskiej i wysoczyzny wzdłuż istniejącej zabudowy miasta. Plan poprawi harmonię układów zabudowy, w tym zapewni ochronę walorom kulturowym.
- **dobry materiał i zabytki** – realizacja planu nie będzie związana z istotną degradacją

- terenów sąsiednich, nie wpłynie na dobra materialne osób trzecich.
- W projekcie planu nie przedstawiono rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, z tego względu, że nie przewiduje się istotnych negatywnych oddziaływań w tym zakresie.
 - Nie było również potrzeby sformułowania rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie uwzględniających cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru. Zaproponowane w zmianie planu rozwiązania planistyczne nie powodują powstawania zagrożeń dla ww. obszarów, zatem nie było potrzeby formułowania rozwiązań alternatywnych.